

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o sudovima

Vrijedi od 13. studenoga 2025.

Strojno pročišćen iz: NN 28/2013, NN 33/2015, NN 82/2015, NN 82/2016, NN 67/2018, NN 21/2022, NN 16/2023, NN 155/2023, NN 36/2024, NN 136/2025

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa [slovozakona.hr/zakon/zakon-o-sudovima/](https://zakon.hr/zakon/zakon-o-sudovima/)

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	4
II. USTROJSTVO, DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA	8
1. Ustrojstvo sudova	8
2. Djelokrug i nadležnost sudova	9
III. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA	13
1. Sudska uprava	13
1.1. Predsjednik suda	13
1.2. Ravnatelj sudske uprave	15
1.3. Voditelj stalne službe	16
2. Sudski odjeli	16
3. Informiranje javnosti o radu sudova	21
IV. POSEBNE ODREDBE O UNUTARNJEM USTROJSTVU VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE	22
V. SUDAČKO VIJEĆE	28
VI. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU	31
VII. PRAVOSUDNA UPRAVA	35
VIII. PRAVOSUDNA INSPEKCIJA	37
IX. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA	39
1. Obnašanje sudačke dužnosti	39
2. Prava suca	40
3. Dužnosti suca	41
4. Praćenje rada sudaca	43
4.1. Ispunjavanje sudačke obveze	43
4.2. Ocjenjivanje sudaca	43
5. Odgovornost za štetu	46
X. KODEKS SUDAČKE ETIKE	46
XI. DRŽAVNI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI	48
1. Sudski savjetnici	48
2. Sudački vježbenici	52
3. Stručni suradnici	52
XII. OSIGURANJE OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA	52
XIII. SUCI POROTNICI	56
STALNI SUDSKI TUMAČI I VJEŠTACI	57
1. Stalni sudski tumači	57
2. Stalni sudski vještaci	60
XV. ČUVANJE TAJNOSTI PODATAKA	63
XVI. SREDSTVA ZA RAD SUDOVA	63
1. Osiguranje sredstava	63

2. Sredstva za posebne namjene	64
2.1. Investicije	64
2.2. Financijsko i materijalno poslovanje	65
2.3. Sudski polog	65
XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	65
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	67

ZAKON O SUDOVIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova ako nije određena drugim zakonom, unutarnje ustrojstvo sudova, poslovi sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, poslovi ravnatelja sudske uprave, zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave i pravosudna inspekcija, prava i dužnosti sudaca, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova, imenovanje sudaca porotnika, uvjeti i postupak za imenovanje stalnih sudskih tumača i vještaka te sredstva za rad sudova.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu za osobe u muškom rodu uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe (sudac/sutkinja, savjetnik/savjetnica, vježbenik/vježbenica i dr.).

Članak 2.

Sudovi su tijela državne vlasti koja sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

Članak 3.

(1) Sudovi štite Ustavom, pravnom stečevinom Europske unije, međunarodnim ugovorima i zakonima utvrđeni pravni poredak Republike Hrvatske te osiguravaju jedinstvenu primjenu prava, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom.

(2) Sudovi odlučuju u sporovima o temeljnim pravima i obvezama čovjeka, o pravima i obvezama Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o pravima i obvezama drugih pravnih osoba, izriču kazne i druge mjere počiniteljima kaznenih djela i prekršaja utvrđenih zakonom i drugim propisima, odlučuju o zakonitosti općih i pojedinačnih akata javnopravnih tijela, rješavaju sporove o osobnim odnosima građana, radne, trgovačke, imovinske i druge građanskopravne sporove te odlučuju u drugim pravnim stvarima kad je to zakonom određeno.

Članak 4.

(1) Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

(2) Odlučivanje u pojedinim pravnim stvarima iz sudskog djelokruga ugovorom se može povjeriti arbitražnim sudovima sukladno zakonu.

(3) Svatko ima pravo podnijeti pisano ili usmeno predstavku predsjedniku suda na rad suda ili suca zbog odugovlačenja postupka u kojem je stranka ili ima pravni interes, odnosno zbog nedoličnog ili neprimjerenog ponašanja suca i drugog zaposlenika u službenim odnosima sa strankom koje je suprotno etičkom kodeksu i dobiti odgovor na njih. Predsjednik suda dužan je odgovoriti na predstavku najkasnije u roku od 30 dana od dana njezina zaprimanja.

Članak 5.

Sudovi sude na temelju Ustava, pravne stečevine Europske unije, međunarodnih ugovora, zakona i drugih važećih izvora prava.

Članak 6.

- (1) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke, posebno svaki oblik prisile prema sucima, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja na način suprotan načelima demokratskog društva, a koje ima za svrhu utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka.
- (2) Odluku suda smije mijenjati i ukidati samo sud u čiju nadležnost spada predmet u postupku propisanom zakonom.
- (3) Svatko u Republici Hrvatskoj dužan je poštivati pravomoćnu i ovršnu odnosno izvršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti.
- (4) Rad sudova je javan, osim kada je Ustavom ili zakonom isključeno sudjelovanje javnosti.
- (5) Sudske odluke kojima se postupak dovršava javno se objavljuju na posebnoj mrežnoj stranici uz prethodnu anonimizaciju i poštivanje pravila o zaštiti osobnih podataka.
- (6) Javna objava iz stavka 5. ovoga članka provodi se radi ostvarivanja javnosti i transparentnosti rada sudova, omogućavanja kontinuiranog pristupa informacijama o radu sudova te jačanja povjerenja javnosti u sudbenu vlast.
- (7) Način anonimizacije, objave i pretraživanja anonimiziranih sudskih odluka iz stavka 5. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 7.

- (1) U pravnim stvarima iz sudske nadležnosti u prvom stupnju sudi sudac pojedinac. Zakonom se određuje kada u prvom stupnju sudovi sude u vijeću.
- (2) Sudovi višeg stupnja sude u vijeću, osim kada je zakonom određeno da sudi sudac pojedinac.
- (3) Vrhovni sud Republike Hrvatske može suditi i u proširenom vijeću kada je to propisano zakonom kojim se uređuje postupak u pojedinoj vrsti pravne stvari.
- (4) Broj članova i sastav proširenog vijeća propisuje se zakonom iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) U suđenju sudjeluju i sudski savjetnici te suci porotnici sukladno zakonu.

Članak 8.

- (1) Suci imaju imunitet sukladno ovom Zakonu.
- (2) Sudac ili sudac porotnik ne može biti pozvan na odgovornost za izraženo mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke, osim ako se radi o kršenju zakona od strane suca koje je kazneno djelo.
- (3) Sudac ne može u postupku pokrenutom zbog kaznenog djela učinjenog u obavljanju sudačke dužnosti biti pritvoren niti mu može biti određen istražni zatvor bez odobrenja Državnog sudbenog vijeća. Iznimno, sudac može biti pritvoren ili mu može biti određen istražni zatvor bez odobrenja Državnog sudbenog vijeća ako je zatečen u činjenju kaznenog djela počinjenog u obavljanju

sudačke dužnosti za koje je propisana kazna zatvora u trajanju duljem od pet godina. O tome se izvješćuje predsjednik Državnog sudbenog vijeća.

(4) Za kaznena djela za koja se postupak pokreće po privatnoj tužbi, prijedlogu ili se radi o preuzimanju kaznenog progona od strane oštećenika, kazneni postupak protiv suca ne može se pokrenuti niti voditi bez odobrenja Državnog sudbenog vijeća.

(5) Ako se Državno sudbeno vijeće ne može sastati, odobrenje za lišenje slobode suca ili za vođenje kaznenog postupka protiv njega daje i o njegovom imunitetu odlučuje predsjednik Državnog sudbenog vijeća. Odluku predsjednika u roku od osam dana mora raspraviti Državno sudbeno vijeće te donijeti konačnu odluku.

Članak 9.

Plaće sudaca i dodaci na plaće sudaca uređuju se zakonom.

Članak 10.

(1) Poslovi se sucima i sudskim vijećima raspodjeljuju prema rasporedu utvrđenom za svaku godinu (godišnji raspored poslova).

(2) Pravomoćan godišnji raspored poslova predsjednik suda dužan je dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa. Pravomoćan godišnji raspored poslova općinskog suda dostavlja se i predsjedniku Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, a pravomoćan godišnji raspored poslova županijskog suda i predsjedniku Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske.

(3) Utvrđen godišnji raspored poslova mora se u tijeku godine mijenjati zbog znatnijeg povećanja ili smanjenja broja predmeta određene vrste, zbog neujednačenosti dodjele u prethodnom razdoblju, zbog potrebe da se pojedinim vrstama predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prednost rješavanja, zbog dulje odsutnosti suca, sudskog savjetnika ili drugog zaposlenika, kao i iz drugih opravdanih razloga.

(4) Više tijelo sudske uprave može po službenoj dužnosti ili povodom prigovora i primjedbi izmijeniti ili dopuniti godišnji raspored poslova, ukinuti i vratiti ga na dopunu predsjedniku suda koji ga je donio, odnosno potvrditi doneseni godišnji raspored poslova.

(5) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će najmanje dva puta godišnje održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih sudova na kojima će raspraviti i utvrditi je li došlo do znatnijeg povećanja ili smanjenja broja određene vrste drugostupanjskih predmeta županijskih sudova, neujednačenosti dodjele drugostupanjskih predmeta u prethodnom razdoblju, potrebe da se pojedinim vrstama tih predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prednost rješavanja ili postoje drugi opravdani razlozi za izmjenama godišnjih rasporeda poslova županijskih sudova.

Članak 10.a

(1) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima nasilja u obitelji. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na

ovim predmetima moraju imati izražen osjećaj i sklonost za rad na predmetima ove vrste te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovog područja.

(2) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 1. ovoga članka pravilima propisuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 11.

(1) Predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda će odrediti da u pojedinoj vrsti predmeta postupaju drugi stvarno i mjesno nadležni sud, ako sud koji je po zakonu stvarno i mjesno nadležan zbog velikog broja predmeta koje ima u radu ne može u razumnom roku raspraviti te predmete i donijeti odluku, zbog postizanja ravnomjerne opterećenosti sudova ili zbog promjena u stvarnoj i mjesnoj nadležnosti sudova.

(2) Prijedlog za donošenje rješenja iz stavka 1. ovoga članka mogu dati predsjednik suda i ministar nadležan za poslove pravosuđa. Predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda odredit će rješenjem koji se predmeti ustupaju na suđenje drugom stvarno i mjesno nadležnom sudu.

(3) Sud prvog stupnja kojem je predmet ustupljen o tome će obavijestiti stranke, odnosno njihove punomoćnike ili zastupnike uz prvo pismo koje im bude upućeno.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka strankama i njihovim punomoćnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza. Odvjetnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza i pravo na naknadu troškova za izbjivanje iz pisarnice za vrijeme putovanja određeni Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ako putovanje do drugog suda i natrag do mjesta ureda traje duže od tri sata.

(5) Naknada troškova iz stavka 4. ovoga članka isplatit će se na teret državnog proračuna, u dijelu u kojem su ti troškovi veći od onih koje bi stranke imale da se postupak vodi pred mjesno nadležnim sudom.

(6) Odluka o troškovima iz ovoga članka donijet će se zajedno s odlukom o troškovima postupka.

Članak 12.

(1) U obavljanju sudbene vlasti sudovi su jedan drugom dužni pružati pravnu pomoć.

(2) Državna tijela i pravne osobe dužni su pružati pomoć sudovima u obavljanju sudbene vlasti.

(3) Sudovi pružaju pravnu pomoć i stranim sudovima sukladno zakonu.

(4) Sudovi pružaju pravnu pomoć arbitražnim sudovima ako je njihov zahtjev utemeljen na zakonu, ako je zatražena pravna radnja dopuštena po zakonu i ako je za poduzimanje te radnje zamoljeni sud nadležan. Pravna pomoć stranim arbitražnim sudovima pruža se po pravilima za pružanje pomoći stranim sudovima.

Članak 13.

(1) Sud ima pečat koji sadrži naziv i sjedište suda te naziv i grb Republike Hrvatske.

(2) Na zgradi u kojoj je smješten sud moraju biti istaknuti naziv suda, grb i zastava Republike Hrvatske.

II. USTROJSTVO, DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA

1. USTROJSTVO SUDOVA

Članak 14.

(1) U Republici Hrvatskoj sudbenu vlast obavljaju redovni i specijalizirani sudovi te Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(2) Redovni sudovi su općinski sudovi i županijski sudovi.

(3) Specijalizirani sudovi su trgovački sudovi, upravni sudovi, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske i Visoki kazneni sud Republike Hrvatske.

(4) Najviši sud u Republici Hrvatskoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(5) Zakonom se mogu prema stvarnoj nadležnosti ili za određena pravna područja ustanovljavati i drugi redovni i specijalizirani sudovi.

(6) Zakonom se može odrediti nadležnost jednog ili više sudova za odlučivanje u pojedinoj vrsti predmeta za područje jednog, više ili svih sudova te vrste.

Članak 15.

(1) Općinski sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja.

(2) Županijski, trgovački i upravni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više županija ili dijela županije.

(3) Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske i Visoki kazneni sud Republike Hrvatske ustanovljavaju se za područje Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu.

(4) Vrhovni sud Republike Hrvatske ima sjedište u Zagrebu.

Članak 16.

(1) Sudovi obavljaju sudbenu vlast u svom sjedištu.

(2) Općinski, županijski, trgovački i upravni sudovi mogu obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda u stalnim službama i odjelima.

(3) Stalna služba i odjel iz stavka 2. ovog članka su ustrojstvene jedinice suda koje se osnivaju na području njegove nadležnosti, na kojem zbog broja stanovnika, priliva pojedine vrste predmeta i drugih opravdanih razloga postoji potreba za takvim djelovanjem suda.

(4) U osnovanim stalnim službama i odjelima izvan sjedišta suda moraju se osigurati uvjeti za poduzimanje postupovnih radnji radi rješavanja predmeta iz nadležnosti suda koji se odnose na ove ustrojstvene jedinice.

(5) Sudovi iz stavka 2. ovog članka sudbenu vlast mogu obavljati i održavanjem sudbenih dana izvan sjedišta.

- (6) Odluku o osnivanju i prestanku rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (7) Odluku o održavanju i prestanku održavanja sudbenih dana donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa uz prethodno mišljenje predsjednika suda.
- (8) Prijedlog za donošenje odluke iz stavaka 5. i 6. ovog članka mogu podnijeti predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

2. DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA

Članak 17.

Nadležnost sudova određuje se ovim Zakonom i drugim zakonima.

Članak 18.

Općinski sudovi:

1. rješavaju parnične, izvanparnične i ovršne predmete,
2. rješavaju ostavinske predmete, zemljišnoknjižne predmete i vode zemljišne knjige,
3. rješavaju kaznene predmete, osim onih za koje je zakonom propisana stvarna nadležnost drugog suda,
4. rješavaju prekršajne predmete, osim onih za koje je zakonom propisana stvarna nadležnost drugog tijela,
5. odlučuju o priznanju i ovrsi stranih sudskih odluka i odluka drugih tijela koje su u državi u kojoj su donesene izjednačene sa sudskim odlukama,
6. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti,
7. obavljaju poslove pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije u postupcima iz svoje nadležnosti,
8. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 19.

Županijski sudovi:

1. rješavaju o žalbama protiv odluka općinskih sudova, osim ako je zakonom drukčije propisano,
2. rješavaju predmete u prvom stupnju kada je njihova nadležnost propisana zakonom,
3. provode istražni i javnobilježnički stegovni postupak zbog stegovnih prijestupa i odlučuju o tim prijestupima u prvom stupnju, kad je to određeno zakonom,
4. odlučuju o žalbama protiv odluka u stegovnim postupcima zbog neurednosti u obavljanju poslova javnih bilježnika, kad je to određeno zakonom,
5. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti,

6. obavljaju poslove međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije u postupcima iz svoje nadležnosti, osim u prekršajnim predmetima,
7. provode izvršenje strane kaznene odluke,
8. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 20.

Vrhovni sud Republike Hrvatske:

1. osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni,
2. odlučuje o redovnim pravnim lijekovima kad je to propisano posebnim zakonom,
3. odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka sudova u Republici Hrvatskoj,
4. rješava o sukobu nadležnosti kad je to propisano posebnim zakonom,
5. razmatra aktualna pitanja sudske prakse te predlaže područja za stručno usavršavanje sudaca, sudskih savjetnika i sudačkih vježbenika radi podizanja učinkovitosti i kvalitete pravosuđa u cjelini,
6. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 21.

Trgovački sudovi:

1. odlučuju u parničnim i izvanparničnim stvarima kada je to propisano posebnim zakonom,
2. postupaju u registarskim stvarima i vode sudske registre,
3. odlučuju o prijedlozima u svezi s osnivanjem, radom i prestankom trgovačkog društva,
4. odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i provode predstečajne i stečajne postupke,
5. odlučuju o upisima u upisnik brodova i jahti u onim stvarima koje su Pomorskim zakonikom stavljene u nadležnost trgovačkog suda, ograničenju odgovornosti broдача, prigovorima protiv konačne diobene osnove za likvidaciju zajedničke havarije, ako zakonom za pojedinu vrstu predmeta nije drukčije određeno,
6. provode postupak priznanja inozemnih sudskih odluka, kao i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima,
7. provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni,
8. određuju mjere osiguranja u postupcima i povodom postupaka u kojima su inače nadležni,
9. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u izvođenju dokaza u trgovačkim stvarima,
10. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 22.

Upravni sudovi:

1. odlučuju o tužbama protiv pojedinačnih odluka javnopravnih tijela,
2. odlučuju o tužbama protiv postupanja javnopravnih tijela,
3. odlučuju o tužbama zbog propuštanja donošenja pojedinačne odluke ili postupanja javnopravnog tijela u zakonom propisanom roku,
4. odlučuju o tužbama protiv upravnih ugovora i izvršavanja upravnih ugovora,
5. odlučuju u drugim zakonom propisanim slučajevima.

Članak 23.

Brisan.

Odredba članka 23. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 67/2018.

Članak 24.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka koje su u prvom stupnju donijeli trgovački sudovi,
2. rješava sukob mjesne nadležnosti između trgovačkih sudova te odlučuje o delegaciji nadležnosti između trgovačkih sudova,
3. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 25.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv presuda upravnih sudova i rješenja protiv kojih je dopuštena žalba,
2. odlučuje o zakonitosti općih akata,
3. odlučuje o sukobu nadležnosti između upravnih sudova,
4. odlučuje u drugim zakonom propisanim slučajevima.

Članak 26.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o redovnim pravnim lijekovima protiv odluka općinskih sudova u prekršajnim predmetima i odluka javnopravnih tijela koja vode prvostupajski prekršajni postupak kada je to propisano posebnim zakonom,
2. rješava sukob nadležnosti između općinskih sudova u prekršajnim predmetima,
3. odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka o prekršaju kada je to propisano posebnim zakonom,
4. odlučuje o žalbama u predmetima međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije iz prekršajne nadležnosti,
5. provodi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca koji rade na prekršajnim predmetima,
6. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 26.a

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova u kaznenim predmetima, osim ako je zakonom propisano drukčije,
2. provodi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima,
3. rješava sukob nadležnosti između županijskih sudova u prvostupanjskim kaznenim predmetima,
4. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 27.

- (1) Viši sud dužan je nižem sudu ukazati na nedostatke koje je uočio prigodom odlučivanja o pravnom lijeku ili na drugi način.
- (2) Viši sud može tražiti od nižeg suda podatke u svezi s primjenom zakona, problemima koji se javljaju u suđenju, praćenju i proučavanju sudske prakse te druge podatke, a može izvršiti i neposredan nadzor nad radom tog suda i pojedinih sudaca, kao i organizirati zajedničke sastanke radi razmatranja navedenih pitanja.
- (3) Vrhovni sud Republike Hrvatske će radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse, svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Zaključci sa sastanka objavit će se na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (4) Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom predmetu.

Članak 28.

- (1) Predsjednik neposredno višeg suda odredit će u pravilu jednom godišnje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca i sudova na području svoje nadležnosti. Nadzor obavljaju suci neposredno višeg suda određeni od predsjednika tog suda.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, predsjednik Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske određuje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca koji rade na prekršajnim predmetima, a predsjednik Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske određuje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima. Nadzor obavljaju suci Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske odnosno suci Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske koje je odredio predsjednik tog suda.
- (3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može odrediti nadzor nad urednim obavljanjem poslova svih sudaca i svih sudova. Nadzor obavljaju suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje odredi predsjednik tog suda.
- (4) Pisano izvješće o obavljenom nadzoru suci su dužni u roku od 30 dana dostaviti predsjedniku suda koji je odredio nadzor. Predsjednik suda dostavit će izvješće predsjedniku nadziranog suda, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

III. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA

1. SUDSKA UPRAVA

Članak 29.

(1) Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima,
5. postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
6. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
7. poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom,
8. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
9. poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava,
10. poslove financijsko-materijalnog poslovanja suda,
11. poslove praćenja naplate sudskih pristojbi,
12. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem prava i dužnosti sudaca, službenika i namještenika u sudu,
13. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
14. poslove upravljanja sudskom zgradom i nekretninama koje su dodijeljene sudu na korištenje,
15. poslove vođenja statistike i analize upravljačkih izvješća o radu sudaca i suda,
16. provođenje nadzora nad obradom osobnih podataka u sudskim postupcima,
17. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovníkom.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način obavljanja poslova sudske uprave iz stavka 1. točki 4., 7., 9., 10. i 15. ovoga članka.

1.1. PREDSJEDNIK SUDA

Članak 30.

(1) Predsjednik suda je sudac koji uz sudačku dužnost obavlja i poslove sudske uprave sukladno zakonu i Sudskom poslovníku.

(2) U sudovima s više od 20 sudaca predsjednik suda može obavljati samo poslove sudske uprave.

(3) Predsjednika suda u slučaju spriječenosti ili odsutnosti u obavljanju poslova sudske uprave zamjenjuje sudac određen godišnjim rasporedom poslova (zamjenik predsjednika suda).

(4) Predsjedniku suda u poslovima sudske uprave pomažu ravnatelj sudske uprave, predsjednici odjela, voditelj stalne službe ili službenik kojeg odredi predsjednik suda.

(5) Predsjednik neposredno višeg suda je više tijelo sudske uprave. Najviše tijelo sudske uprave je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 30.a

(1) Predsjednik suda dužan je stalno se stručno usavršavati za obavljanje poslova sudske uprave.

(2) Stručno usavršavanje iz stavka 1. ovoga članka provodi Pravosudna akademija.

(3) Program i način provedbe stručnog usavršavanja predsjednika sudova pravilima utvrđuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 31.

(1) Predsjednik suda u obavljanju poslova sudske uprave donosi upravne i druge akte, izdaje naredbe i daje upute u okviru svojih ovlasti.

(2) Predsjednik suda skrbi za pravilne odnose i postupanje sudaca i drugih zaposlenika suda prema strankama, državnim tijelima i drugim pravnim osobama te za pravilne odnose među zaposlenicima suda.

(3) Predsjednik suda obavlja nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u sudu. Poblize odredbe o načinu obavljanja nadzora propisat će se Sudskim poslovníkom.

(4) O obavljenom nadzoru i rezultatima nadzora te poduzetim mjerama predsjednik suda dužan je najmanje jedanput mjesečno sastaviti izvješće koje će uložiti u za to osnovani spis sudske uprave.

(5) Predsjednik suda dužan je brinuti se o učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, a posebno o rješavanju predmeta u kojima postupak traje više od tri godine.

(6) Predsjednik suda dužan je posebno skrbiti se o poštivanju prava i zaštiti djece u postupcima pred sudovima sukladno međunarodnim standardima.

Članak 32.

(1) Predsjednik suda usklađuje rad stalnih službi, sudskih odjela i drugih ustrojstvenih jedinica u sudu.

(2) Predsjednik suda dužan je izvijestiti viši sud i Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa o svim pitanjima važnim za rad suda.

Članak 33.

(1) Predsjednik suda odgovoran je za pravilno i zakonito obavljanje poslova sudske uprave u sudu.

(2) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je do 31. siječnja predsjedniku neposredno višeg suda, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa podnijeti izvješće o obavljenim poslovima sudske uprave u prethodnoj godini te plan poslova sudske

uprave, posebno mjera i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, kao i očekivanih rezultata rada suda za tekuću godinu.

(3) Izvješće i plan iz stavka 2. ovog članka dostavljaju se na obrascu propisanom Sudskim poslovníkom.

Članak 34.

(1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, predsjednik neposredno višeg suda ovlastit će suca suda iste vrste i istog stupnja ili suca višeg suda da obavlja poslove sudske uprave dok predsjednik suda ne bude imenovan.

(2) U sudovima u osnivanju ministar nadležan za poslove pravosuđa ovlastit će suca suda istog ili višeg stupnja koji će do imenovanja predsjednika suda obavljati poslove sudske uprave.

1.2. RAVNATELJ SUDSKE UPRAVE

Članak 35.

(1) Općinski, trgovački i upravni sudovi s 15 ili više sudaca te svi viši sudovi imaju ravnatelje sudske uprave.

(2) Za ravnatelja sudske uprave može biti primljena osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij pravne, upravne ili ekonomske struke i najmanje pet godina iskustva na odgovarajućim poslovima.

(3) Ravnatelj sudske uprave pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave, a posebno:

- obavlja stručne poslove u svezi s planiranjem i upravljanjem ljudskim potencijalima u sudu,
- organizira rad državnih službenika i namještenika te prati njihovu učinkovitost u radu,
- prati i planira edukaciju državnih službenika i namještenika,
- vodi brigu o održavanju zgrade suda, radnih prostorija i opreme za rad te investicijskim ulaganjima,
- organizira i koordinira izradu godišnjeg plana nabave sukladno zakonu i potrebama suda,
- organizira provedbu postupaka javne nabave,
- obavlja nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem suda te obavljanjem uredskih i pomoćno-tehničkih poslova,
- skrbi se i obavlja nadzor nad trošenjem proračunskih i vlastitih sredstava suda,
- sudjeluje u izradi i provedbi projekata sudske uprave te nadzire njihovu provedbu,
- skrbi se o pravodobnom i urednom vođenju statističkih podataka o radu suda,
- surađuje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u vezi s nabavom opreme i osiguranjem sredstava za pojedine aktivnosti suda,

– obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.

(4) Za svoj rad ravnatelj sudske uprave odgovara predsjedniku suda.

Članak 36.

Brisan.

Odredba članka 36. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 67/2018.

1.3. VODITELJ STALNE SLUŽBE

Članak 36.a

(1) Stalna služba može imati voditelja stalne službe.

(2) Voditelj stalne službe je sudac određen godišnjim rasporedom poslova.

(3) Voditelj stalne službe pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

(4) Voditelj stalne službe za svoj rad odgovara predsjedniku suda.

2. SUDSKI ODJELI

Članak 37.

(1) U sudovima u kojima ima više sudskih vijeća, odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja osnivaju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.

(2) Godišnjim rasporedom poslova osniva se odjel te određuje predsjednik odjela koji rukovodi njegovim radom.

(3) Predsjednik sudskog odjela prati rad sudaca raspoređenih u odjel, obavlja nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u odjelu, brine se o učinkovitosti rada odjela te obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.

(4) U županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku i Varaždinu osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK).

(5) U općinskim sudovima u sjedištu županijskih sudova iz stavka 4. ovoga članka, predsjednici sudova dužni su osnovati poseban sudski odjel za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti USKOK-a.

(6) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u.

(7) Na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u mogu raditi suci i državni službenici koji su prošli sigurnosnu provjeru, sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.

(8) U općinskim sudovima utvrđenima zakonom osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(9) Godišnjim rasporedom poslova u općinskim i županijskim sudovima određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke djece, vladati osnovnim znanjima iz područja socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovih područja.

(10) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 9. ovoga članka pravilima propisuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 37. ovoga Zakona odnosi se članak 4. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 37. glasio je:

Članak 37.

- (1) U sudovima u kojima ima više sudskih vijeća, odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja osnivaju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.
- (2) Godišnjim rasporedom poslova osniva se odjel te određuje predsjednik odjela koji rukovodi njegovim radom.
- (3) Predsjednik sudskog odjela prati rad sudaca raspoređenih u odjel, obavlja nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u odjelu, brine se o učinkovitosti rada odjela te obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.
- (4) U županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK).
- (5) U općinskim sudovima u sjedištu županijskih sudova iz stavka 4. ovoga članka, predsjednici sudova dužni su osnovati poseban sudski odjel za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti USKOK-a.
- (6) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u.
- (7) Na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u mogu raditi suci i državni službenici koji su prošli sigurnosnu provjeru, sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.
- (8) U općinskim sudovima utvrđenima zakonom osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.
- (9) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz stavka 8. ovoga članka. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke djece, vladati osnovnim znanjima iz područja socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovih područja.
- (10) Suce iz stavka 9. ovoga članka, vodeći računa o utvrđenim kriterijima, na vrijeme od pet godina iz reda sudaca tih sudova postavlja predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Nakon isteka roka od pet godina sudac može biti ponovno postavljen za suca za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.
- (11) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 9. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Primjenu izmjene članka 37. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 38.

- (1) Na sjednicama sudskog odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela, a posebice organizacija unutarnjeg poslovanja, sporna pravna pitanja, ujednačavanje sudske prakse i pitanja važna za primjenu propisa iz pojedinih pravnih

područja te praćenje rada i stručnog usavršavanja sudaca, sudskih savjetnika i sudačkih vježbenika raspoređenih na rad u odjel.

(2) Na sjednicama sudskih odjela županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga kaznenog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske razmatraju se i pitanja od zajedničkog interesa za sudove nižeg stupnja s područja tih sudova.

(3) Na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske razmatraju se pitanja od zajedničkog interesa za pojedine ili sve sudove s područja Republike Hrvatske te se razmatraju i daju mišljenja o nacrtima propisa iz pojedinoga pravnog područja.

Članak 39.

(1) Sjednicu sudskog odjela prema potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca saziva i njezinim radom rukovodi predsjednik odjela, odnosno predsjednik suda. Kad predsjednik suda sudjeluje u radu sjednice sudskog odjela, predsjedava sjednici i sudjeluje u odlučivanju.

(2) Sjednica svih sudaca suda mora se sazvati kad to zahtijeva odjel suda ili jedna četvrtina svih sudaca.

(3) Odluka na sjednici sudaca suda, odnosno sudskog odjela donosi se većinom glasova svih sudaca, odnosno sudaca sudskog odjela.

(4) O radu sjednice vodi se zapisnik.

(5) Predsjednik suda, odnosno odjela može na sjednicu svih sudaca, odnosno odjela pozvati i istaknute znanstvenike i stručnjake iz pojedinoga pravnog područja.

Članak 40.

Brisan.

Određba članka 40. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 136/2025.

Članak 41.

(1) U općinskim, trgovačkim i upravnim sudovima godišnjim rasporedom poslova određuje se jedan ili više sudaca za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(2) Ako je na poslove iz stavka 1. ovoga članka raspoređeno više sudaca, može se osnovati poseban odjel.

(3) U županijskim sudovima te u Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske i Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske osnivaju se odjeli za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(4) Suci odnosno odjeli iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pružaju potporu sucima i sudskim vijećima u istraživanju i pribavi sudske prakse.

(5) Nacrti sudskih odluka u sudovima iz stavka 3. ovoga članka dostavljaju se odjelima za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(6) Ako nacrt sudske odluke odstupa od ustaljene prakse ili praksa toga suda u vezi s pravnim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, odjeli iz stavka 3.

ovoga članka o tome pisano obavještavaju vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 41. ovoga Zakona odnosi se članak 6. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 41. glasio je:

Članak 41.

- (1) Predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova određuje jednog ili više sudaca za praćenje i proučavanje sudske prakse.
- (2) Ako je sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca na poslove iz stavka 1. ovoga članka raspoređeno više sudaca, može se osnovati poseban odjel.

Primjenu izmjene članka 41. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 41.a

- (1) U općinskim, trgovačkim i upravnim sudovima godišnjim rasporedom poslova određuje se jedan ili više sudaca za praćenje europskih propisa i prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.
- (2) Ako je na poslove iz stavka 1. ovoga članka raspoređeno više sudaca, može se osnovati poseban odjel.
- (3) U županijskim sudovima te u Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske i Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske osnivaju se odjeli za praćenje europskih propisa i prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.
- (4) Suci odnosno odjeli iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pružaju pomoć sucima u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse iz stavka 1. ovoga članka te u pripremi za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije.
- (5) Suci odnosno odjeli iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka sudjeluju u radu Europske pravosudne mreže i Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima te pružaju podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja vezanog uz primjenu europskih propisa te praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.
- (6) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će urediti način sudjelovanja sudaca u radu i imenovanja sudaca za članove Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 41.a ovoga Zakona odnosi se članak 7. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 41.a glasio je:

Članak 41.a

- (1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske, Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, županijskim sudovima te općinskim i trgovačkim sudovima s više od 50 sudaca osniva se odjel za praćenje europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.
- (2) Odjel je nadležan za pružanje pomoći svim sucima u sudu u kojem je osnovan, kao i sucima neposredno nižih sudova, u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse iz stavka 1. ovoga članka te u pripremi za podnošenje prethodnih pitanja Sudu Europske unije.
- (3) Osim poslova iz stavka 2. ovoga članka odjeli općinskih i trgovačkih sudova sudjeluju u radu Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.
- (4) Predsjednik odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka jednom godišnje organizira sastanak svih odjela radi razmatranja aktualnih pitanja u vezi s poslovima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka te unapređenja rada odjela.
- (5) Odjeli pružaju podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja vezanog uz poslove iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.
- (6) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će urediti način sudjelovanja sudaca u radu i imenovanja sudaca za članove Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.

Primjenu izmjene članka 41.a ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

3. INFORMIRANJE JAVNOSTI O RADU SUDOVA

Članak 42.

- (1) U sudu se osniva posebna ustrojstvena jedinica za informiranje javnosti koja daje obavijesti o radu suda u skladu s ovim Zakonom, Sudskim poslovníkom, zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama i zakonom kojim se uređuje javno informiranje.
- (2) U ustrojstvenu jedinicu iz stavka 1. ovoga članka raspoređuje se sudac, sudski savjetnik ili druga osoba koju odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova, a koja obavlja poslove glasnogovornika suda.
- (3) Glasnogovorniku se može odrediti zamjenik.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 42. ovoga Zakona odnosi se članak 8. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 42. glasio je:

Članak 42.

- (1) Sud ima glasnogovornika suda.
- (2) Glasnogovornik suda je sudac, sudski savjetnik ili osoba koju odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova.
- (3) Predsjednik županijskog suda može odrediti jednog suca tog suda kao glasnogovornika za županijski sud i općinske sudove s područja njegove nadležnosti. Glasnogovorniku se može odrediti zamjenik.
- (4) Glasnogovornik suda daje obavijesti o radu suda u skladu s ovim Zakonom, Sudskim poslovníkom i Zakonom o pravu na pristup informacijama.

Primjenu izmjene članka 42. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

IV. POSEBNE ODREDBE O UNUTARNJEM USTROJSTVU VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 43.

- (1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Građanski odjel, Kazneni odjel, Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Građanskog odjela, Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Kaznenog odjela te Odjel za praćenje i proučavanje prakse Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije.
- (2) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe tog suda.
- (3) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud Republike Hrvatske može se za poslove protokola koristiti objektima koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.
- (4) Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.
- (5) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.
- (6) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Sudskim poslovníkom, sukladno zakonu. Poslovník Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 43. ovoga Zakona odnosi se članak 9. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 43. glasio je:

Članak 43.

- (1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Kazneni odjel, Građanski odjel, ustrojstvene jedinice za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima te za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije, Centar sudske prakse te ustrojstvene jedinice za poslove sudske uprave.
- (2) Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.
- (3) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.
- (4) Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.
- (5) Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.
- (6) Centar sudske prakse djeluje i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu, čije voditelje imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem Centar sudske prakse djeluje.
- (7) Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (8) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.
- (9) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.
- (10) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom tog suda i Sudskim poslovníkom, sukladno zakonu. Poslovník Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Primjenu izmjene članka 43. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 43.a

- (1) Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske pružaju potporu vijećima kojima je predmet dodijeljen u rad u istraživanju i pribavi sudske prakse.
- (2) Nacrti sudskih odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske dostavljaju se nadležnoj službi iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Ako nacrt sudske odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske odstupa od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u vezi s pravnim pitanjem o kojem se

odlučuje nije jedinstvena, služba iz stavka 1. ovoga članka o tome pisano obavještava vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad.

(4) Ako vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad ostane kod nacrtu sudske odluke, o tome obavještava predsjednika suda koji će radi osiguranja jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni predmet iz stavka 3. ovoga članka dodijeliti u rad proširenom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 43.a ovoga Zakona odnosi se članak 10. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad.

Primjenu izmjene članka 43.a ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 43.b

(1) Odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske za praćenje i proučavanje prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava:

- prati i analizira praksu tih sudova te razmjenjuje podatke i obavijesti važne za praćenje prakse tih sudova s nižim sudovima,
- sudjeluje u razmjeni podataka između sudova koji čine Pravosudnu mrežu Europske unije i mrežu najviših sudova koja djeluje u okviru Europskog suda za ljudska prava,
- istražuje praksu i izrađuje nacрте odgovora na analitičke upitnike o određenim pitanjima prakse Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije,
- surađuje s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava i zastupnika Republike Hrvatske pred Sudom Europske unije,
- pruža pomoć sucima Vrhovnog suda Republike Hrvatske u pripremi za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije,
- pruža podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja u primjeni europskih propisa i prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

(2) Nacrti sudskih odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske dostavljaju se odjelu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Predsjednik odjela iz stavka 1. ovoga članka najmanje jednom godišnje organizira sastanak sudaca odnosno odjela iz članka 41.a ovoga Zakona radi razmatranja aktualnih pitanja u vezi s poslovima iz djelokruga njihova rada te radi unaprjeđenja njihova rada.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 43.b ovoga Zakona odnosi se članak 10. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad.

Primjenu izmjene članka 43.b ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 44.

- (1) Za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti izabrana osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za suca tog suda.
- (2) Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske bira Hrvatski sabor na prijedlog predsjednika Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskog sabora.
- (3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske bira se na vrijeme od četiri godine i po isteku tog vremena može biti ponovno biran na istu dužnost. Nitko ne može biti biran na ovu dužnost više od dva puta.

Članak 44.a

- (1) Postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske pokreće Državno sudbeno vijeće objavom javnog poziva, najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske zbog drugih zakonom određenih razloga.
- (2) Javni poziv iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama« i na mrežnoj stranici Državnog sudbenog vijeća, a sadrži poziv kandidatima da u roku, koji ne smije biti kraći od 15 dana, a niti dulji od 30 dana, podnesu prijavu.
- (3) Uz prijavu kandidati podnose životopis i program rada predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji se objavljuju na mrežnoj stranici Državnog sudbenog vijeća.
- (4) Pravodobne i potpune prijave kandidata koji ispunjavaju uvjete iz članka 44. ovoga Zakona Državno sudbeno vijeće dostavlja Predsjedniku Republike Hrvatske koji će o svim kandidatima u roku od osam dana zatražiti mišljenje od Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskoga sabora.
- (5) Ako Predsjednik Republike Hrvatske, u roku od 15 dana od dana zaprimanja posljednjeg zaprimljenog mišljenja iz stavka 4. ovoga članka, niti jednog od kandidata ne predloži za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske odnosno ako u Hrvatskom saboru predloženi kandidat za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne bude izabran, Državno sudbeno vijeće poništiti će javni poziv i najkasnije u roku od osam dana ponovno pokrenuti postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske objavom javnog poziva.

Članak 44.b

- (1) Prije stupanja na dužnost predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske polaže pred predsjednikom Hrvatskog sabora prisegu koja glasi:
»Prisežem da ću se u obnašanju svoje dužnosti pridržavati Ustava i zakona te štiti cjelovitost, suverenitet i državno ustrojstvo Republike Hrvatske i Ustavom i zakonom utvrđene slobode i prava čovjeka.«.
- (2) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske predstavlja Vrhovni sud Republike Hrvatske i sudbenu vlast, obavlja poslove sudske uprave i druge poslove određene zakonom i Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (3) Ako je za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske izabrana osoba koja do izbora nije obnašala sudačku dužnost u tom sudu, Državno sudbeno vijeće imenovat će ga i sucem tog suda.

(4) Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlukom Hrvatskog sabora ili na svoj zahtjev bude razriješen dužnosti prije isteka mandata ili ne bude ponovno izabran na tu dužnost, nastavlja obnašati dužnost suca u tom sudu.

Članak 44.c

(1) Predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužnost prestaje:

1. smrću,
2. istekom roka na koji je izabran,
3. prestankom dužnosti suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(2) Odluku kojom se utvrđuje nastup okolnosti prestanka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi Državno sudbeno vijeće.

(3) Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske prestane obnašati svoju dužnost, Državno sudbeno vijeće ovlastit će suca tog suda koji će do izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavljati poslove sudske uprave.

Članak 44.d

(1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske bit će razriješen:

1. ako to sam zatraži,
2. ako postane trajno nesposoban za obavljanje dužnosti,
3. ako protiv njega bude potvrđena optužnica za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja sudačke dužnosti,
4. kad navrši 70 godina života.

(2) Prijedlog za razrješenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske podnosi predsjednik Republike Hrvatske. U prijedlogu se mora navesti osnova i razlog za razrješenje.

(3) O prijedlogu za razrješenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje Hrvatski sabor, uz prethodno mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskog sabora.

Članak 45.

(1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je jednom godišnje, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, Hrvatskom saboru podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini.

(2) U godišnjem izvješću navode se pokazatelji učinkovitosti i kvalitete rada sudova po vrstama predmeta na razini cijelog sustava te posebno na razini Vrhovnog suda Republike Hrvatske, županijskih sudova, općinskih sudova i specijaliziranih sudova. U godišnjem izvješću daju se pokazatelji rada i za svaki pojedini sud.

(3) U godišnjem izvješću koriste se pokazatelji koje primjenjuje Komisija za učinkovitost pravosuđa Vijeća Europe. Pokazatelji se daju za prethodnu godinu, u odnosu na pokazatelje za najmanje pet prethodnih godina.

(4) U godišnjem izvješću predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može upozoriti na stanje i djelovanje sudbene vlasti, organizacijske probleme u sudovima i nedostatke u zakonodavstvu te dati prijedloge za unaprjeđenje rada sudova.

(5) Nakon iznesenog izvješća predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Hrvatski sabor će, ako ocijeni potrebnim, zauzeti stajališta u svezi sa stanjem sudbene vlasti.

(6) Prilikom zauzimanja stajališta Hrvatski sabor neće raspravljati niti zauzimati stajališta o stanju pojedinih sudskih predmeta ili o radu pojedinih sudaca niti će na drugi način dovoditi u pitanje samostalnost i neovisnost sudaca i sudbene vlasti.

Članak 46.

(1) Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske čine predsjednik i svi suci toga suda.

(2) Opću sjednicu saziva i njom predsjedava predsjednik suda. Opća sjednica mora biti sazvana ako to zatraži odjel suda ili jedna četvrtina svih sudaca.

(3) Predsjednik suda može, prema potrebi, pozvati na Opću sjednicu i sjednicu odjela profesore diplomskog sveučilišnog studija prava, istaknute znanstvenike ili stručnjake u određenoj grani prava.

(4) Za pravovaljano odlučivanje na Općoj sjednici potrebna je nazočnost natpolovične većine svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(5) Odluke se donose većinom glasova svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 47.

Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske:

1. daje mišljenje o nacrtu zakona ili drugog propisa kojim se uređuju pitanja od važnosti za rad sudova ili obavljanje sudbene vlasti,
2. utvrđuje upute sudovima za praćenje sudske prakse,
3. daje mišljenje Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa o visini sredstava potrebnih za redovito obavljanje poslova u sudovima,
4. obavlja i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovníkom.

Članak 48.

(1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske saziva Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uz sudjelovanje predstavnika drugih sudova (Proširena opća sjednica).

(2) Sjednicu iz stavka 1. ovoga članka čine svi suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske te po dva predstavnika Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga kaznenog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i po jedan predstavnik svakoga županijskog suda.

(3) Na sjednici iz stavka 1. ovog članka razmatraju se aktualna pitanja iz sudske prakse, utvrđuje prijedlog okvirnih mjerila za rad sudaca i raspravljaju druga pitanja određena zakonom.

(4) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može sazvati Proširenu opću sjednicu za raspravljanje o nacrtima zakona ili drugog propisa kojim se uređuju pitanja od važnosti za rad sudova ili obavljanje sudbene vlasti iz članka 47. točke 1. ovoga Zakona.

V. SUDAČKO VIJEĆE

Članak 49.

(1) Sudačko vijeće:

- daje ocjenu obnašanja sudačke dužnosti,
- daje mišljenje Državnom sudbenom vijeću o kandidatima za predsjednika suda,
- daje mišljenje Državnom sudbenom vijeću o kandidatima za suce,
- odlučuje o zahtjevu za ocjenu postojanja povrede Kodeksa sudačke etike,
- obavlja druge poslove određene ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje rad Državnog sudbenog vijeća i Sudskim poslovnikom.

(2) Mišljenje iz stavka 1. podstavka 3. daje sudačko vijeće nadležno za sud u kojem se sudačko mjesto popunjava u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva Državnog sudbenog vijeća.

(3) Sudačka vijeća dužna su podnositi izvješća o svome radu sucima sudova koji su ih izabrali najmanje jednom godišnje, a prema potrebi ih i na druge načine obavještavati o obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.

Članak 50.

(1) Sudačko vijeće osniva se za županijski sud i općinske sudove s područja tog županijskoga suda, pri županijskom sudu.

(2) Za trgovačke sudove osniva se sudačko vijeće pri Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, a za upravne sudove pri Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske.

(3) Poslove sudačkih vijeća za Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske obavljaju sjednice svih sudaca tih sudova.

Članak 51.

(1) Sudačko vijeće županijskog suda ima 15 članova, od kojih je devet članova iz reda sudaca županijskog suda i šest iz reda sudaca područnih općinskih sudova.

(2) Ako županijski sud, zajedno s područnim općinskim sudovima ima manje od 50 sudaca, sudačko vijeće ima devet članova, od kojih je šest članova iz reda sudaca županijskog suda, a tri iz reda sudaca područnih općinskih sudova.

(3) Sudačko vijeće trgovačkih sudova ima 15 članova, od kojih je devet članova iz reda sudaca Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, a šest iz reda sudaca trgovačkih sudova.

(4) Sudačko vijeće upravnih sudova ima 15 članova, od kojih je devet članova iz reda sudaca Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, a šest iz reda sudaca upravnih sudova.

(5) U odlučivanju o poslovima sudačkog vijeća koji se odnose na suce županijskih sudova, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske sudjeluju samo članovi sudačkog vijeća iz reda sudaca tih sudova.

Članak 52.

Članovi sudačkog vijeća biraju se na rok od četiri godine tajnim glasovanjem.

Članak 53.

(1) Članove sudačkog vijeća iz reda sudaca županijskog suda biraju suci županijskog suda, a članove sudačkog vijeća iz reda sudaca općinskih sudova suci općinskih sudova s područja županijskog suda.

(2) Članove sudačkog vijeća trgovačkih i upravnih sudova iz reda sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske biraju suci tih sudova, a članove iz reda sudaca trgovačkih i upravnih sudova suci tih sudova.

(3) Trgovački i upravni sud ne mogu u sudačkom vijeću imati više od tri člana iz reda sudaca istog suda.

(4) Ako na području nadležnosti županijskog suda ima više općinskih sudova, općinski sud ne može u sudačkom vijeću imati više od tri člana iz reda sudaca istog suda.

Članak 54.

(1) Svi suci imaju se pravo kandidirati za sudačko vijeće. Izabrani suci imaju dužnost sudjelovati u radu sudačkog vijeća.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, kandidati za članove sudačkih vijeća mogu biti svi suci u sudovima koji ih biraju, a koji dužnost suca obnašaju na dan izbora za sudačka vijeća.

(3) Član sudačkog vijeća ne može biti predsjednik suda, član Državnog sudbenog vijeća ni sudac kojem je u prethodne četiri godine izrečena stegovna mjera.

Članak 55.

(1) Sudačko vijeće najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata svim sudovima upućuje obavijest o otvaranju kandidacijskog postupka. Suci se u roku od 30 dana mogu kandidirati za sudačko vijeće ili njihovu kandidaturu mogu uz njihov pristanak istaći sudovi. Kandidature se dostavljaju odgovarajućem sudačkom vijeću.

(2) Predsjednik sudačkog vijeća najkasnije dva mjeseca prije isteka mandata, posebno za svaku vrstu sudova utvrđuje liste kandidata. Podatke potrebne za utvrđivanje liste daju ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i predsjednici sudova. Lista kandidata utvrđuje se abecednim redom, a sadrži redni broj, prezime i ime kandidata te naziv suda u kojem obnaša sudačku dužnost.

(3) Lista kandidata objavljuje se na oglasnoj ploči suda za koje se sudačko vijeće bira najkasnije osam dana prije održavanja izbora.

(4) Na listu kandidata može se u roku od tri dana od objavljivanja izjaviti prigovor izbornom povjerenstvu.

Članak 56.

(1) Postupak kandidiranja, glasovanja i utvrđivanja rezultata izbora provodi izorno povjerenstvo, koje se sastoji od predsjednika i dva člana.

(2) Sudačko vijeće imenovat će izorno povjerenstvo prije isteka roka za utvrđivanje liste kandidata.

(3) Članovi sudačkog vijeća i kandidati s utvrđene liste kandidata ne mogu biti istodobno i članovi izbornog povjerenstva.

Članak 57.

(1) Izbori se moraju održati najkasnije 15 dana prije isteka mandata sudačkoga vijeća. Dan i mjesto održavanja izbora određuje sudačko vijeće, vodeći računa o tome da se svim sucima omogući nesmetano glasovanje.

(2) Izbori se provode tako da svaki sudac na listi kandidata koju mu je dostavilo izorno povjerenstvo zaokruži najviše onoliko kandidata koliko se članova sudačkog vijeća bira.

(3) Na temelju provedenih izbora izorno će povjerenstvo u roku od dva dana utvrditi redoslijed kandidata po broju glasova koje su dobili te objaviti imena kandidata koji su izabrani za članove sudačkog vijeća. Rezultati se objavljuju na oglasnoj ploči suda za koji se sudačko vijeće bira.

(4) Za članove sudačkog vijeća izabrani su kandidati koji su dobili najveći broj glasova. Kandidati koji su po broju glasova iza izabranih članova vijeća smatraju se njihovim zamjenicima. Ako je u sudačko vijeće iz istog prvostupanjskog suda izabrano više od tri kandidata, smatrat će se izabranim samo kandidati iz tog suda koji imaju najveći broj glasova.

(5) U slučaju da dva ili više kandidata imaju jednak broj glasova, izabran je kandidat koji je dulje obnašao sudačku dužnost, a ako su oba kandidata jednako dugo obnašala tu dužnost, izabranim se smatra stariji kandidat.

Članak 58.

(1) Protiv objavljene liste kandidata, zbog nepravilnosti u provođenju izbora i objavljenih rezultata može se u roku od tri dana od objavljivanja rezultata izbora izjaviti prigovor, o kojem u prvom stupnju odlučuje izorno povjerenstvo. Protiv odluke izbornog povjerenstva može se u roku od tri dana izjaviti žalba o kojoj odlučuje sudačko vijeće.

(2) Sudačko vijeće utvrđuje konačne rezultate najkasnije deset dana nakon njihovog održavanja. O rezultatima izbora sudačko vijeće dužno je bez odgode obavijestiti predsjednike sudova za koje se sudačko vijeće bira i ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Članak 59.

Sudačko vijeće ima predsjednika i zamjenika koje biraju većinom glasova članovi sudačkog vijeća.

Članak 60.

(1) Sudačko vijeće odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova tajnim glasanjem.

(2) Sjednicu sudačkog vijeća saziva predsjednik sudačkog vijeća pisanim pozivom koji se članovima dostavlja najmanje osam dana prije održavanja sjednice.

(3) O radu sudačkog vijeća vodi se zapisnik.

(4) Sudačko vijeće postupa sukladno Poslovniku o radu sudačkih vijeća. Poslovnik o radu sudačkih vijeća donosi Vijeće koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj i Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 61.

Predsjednik suda dužan je osigurati uvjete za rad sudačkog vijeća te na njegov zahtjev dostaviti podatke ili obaviti pojedinu radnju.

Članak 62.

(1) Članu sudačkog vijeća prestaje dužnost prije isteka mandata:

- ako sam zatraži,
- ako bude privremeno udaljen od obnašanja sudačke dužnosti,
- ako prestane obnašati dužnost suca ili mu sudačka dužnost miruje,
- ako bude imenovan na drugi sud,
- ako bude imenovan na dužnost predsjednika suda,
- ako bude izabran za člana Državnoga sudbenog vijeća,
- ako bude pravomoćno utvrđena njegova stegovna odgovornost.

(2) Ako član sudačkog vijeća prestane obnašati dužnost prije isteka mandata, dužnost člana vijeća preuzima sudac koji je prema konačnim rezultatima izbora za sudačko vijeće sljedeći po redoslijedu prema broju ostvarenih glasova.

(3) Mandat zamjenika kao člana sudačkog vijeća traje do isteka mandata sudačkog vijeća.

VI. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU**Članak 63.**

Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo ima pravo na sudsku zaštitu sukladno odredbama ovog Zakona.

Članak 64.

Postupak odlučivanja o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku provodi se uz odgovarajuću primjenu pravila o izvanparničnom postupku, u pravilu bez održavanja ročišta.

Članak 65.

(1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se predsjedniku suda.

(2) Ako se radi o predmetu u kojem postupa predsjednik suda, o zahtjevu odlučuje zamjenik predsjednika suda.

(3) Predsjednik suda će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca odnosno predsjednika sudskog vijeća koje postupa u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti.

(4) Sudac odnosno predsjednik sudskog vijeća koje postupa u predmetu dužan je izvješće iz stavka 3. ovoga članka dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja.

(5) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu osobito će se voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 65. ovoga Zakona odnosi se članak 12. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad.

Prije toga akta članak 65. glasio je:

Članak 65.

- (1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se predsjedniku neposredno višeg suda.
- (2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje vijeće od tri suca tog suda.
- (3) Predsjednik neposredno višeg suda odnosno predsjednik vijeća iz stavka 2. ovoga članka će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca koji postupka u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti.
- (4) Sudac koji postupka u predmetu dužan je izvješće iz stavka 3. ovoga članka dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja.
- (5) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu osobito će se voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.

Primjenu izmjene članka 65. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 66.

- (1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka u kojem sudac odnosno sudsko vijeće predmet mora riješiti te primjerenu naknadu koja pripada stranci zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Ako sudac odnosno sudsko vijeće ne riješi predmet u određenom roku, sudac odnosno predsjednik sudskog vijeća dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku suda i predsjedniku neposredno višeg suda. Predsjednik suda dostavit će bez odgode izvješće suca odnosno predsjednika sudskog vijeća i svoje očitovanje ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 66. ovoga Zakona odnosi se članak 13. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 66. glasio je:

Članak 66.

(1) Ako predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona utvrde da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka u kojem sudac predmet mora riješiti te primjerenu naknadu koja pripada stranki zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ako sudac ne riješi predmet u određenom roku, dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku neposredno višeg suda i predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku. Predsjednik neposredno višeg suda dostavit će bez odgode izvješće suca i svoje očitovanje ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Primjenu izmjene članka 66. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 67.

(1) Predsjednik suda dužan je odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegova zaprimanja.

(2) Protiv rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i ako o zahtjevu nije odlučeno u roku od 60 dana od dana njegova zaprimanja stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja odnosno isteka roka u kojem je rješenje trebalo biti doneseno.

(3) O žalbi odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske od tri suca tog suda. Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o žalbi odlučuje vijeće od pet sudaca tog suda.

(4) Vijeće iz stavka 3. ovoga članka može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti rješenje.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 67. ovoga Zakona odnosi se članak 14. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 67. glasio je:

Članak 67.

- (1) Predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona dužni su odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegova zaprimanja.
- (2) Protiv rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i ako o zahtjevu nije odlučeno u roku od 60 dana od dana njegova zaprimanja stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja odnosno isteka roka u kojem je rješenje trebalo biti doneseno.
- (3) O žalbi odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske od tri suca tog suda. Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o žalbi odlučuje vijeće od pet sudaca tog suda.
- (4) Vijeće iz stavka 3. ovoga članka može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti rješenje.

Primjenu izmjene članka 67. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 68.

Brisan.

Odredba članka 68. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 36/2024.

Članak 69.

- (1) Ukupno određena primjerena naknada u jednom predmetu ne može iznositi više od 4650,00 eura.
- (2) Rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku neposredno višeg suda, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nadležnom sudačkom vijeću i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.
- (3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna. Zahtjev za isplatu naknade podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 69. ovoga Zakona odnosi se članak 15. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 69. glasio je:

Članak 69.

- (1) Ukupno određena primjerena naknada u jednom predmetu ne može iznositi više od 4650,00 eura.
- (2) Rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nadležnom sudačkom vijeću i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.
- (3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna. Zahtjev za isplatu naknade podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Primjenu izmjene članka 69. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 70.

Ako je pred Europskim sudom za ljudska prava pokrenut postupak za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i zastupnik Vlade Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava zatraži podatke o predmetu od suda pred kojim je u tijeku postupak, taj sud je dužan o zahtjevu zastupnika Vlade Republike Hrvatske i razlozima dugotrajnosti postupka obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske i ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

VII. PRAVOSUDNA UPRAVA

Članak 71.

- (1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa obavlja poslove pravosudne uprave.
- (2) U obavljanju poslova pravosudne uprave ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa obraća se predsjedniku odgovarajućeg suda.
- (3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa u obavljanju poslova pravosudne uprave može ukinuti, poništiti ili oglasiti ništavim svaki nepravilan ili nezakonit akt donesen u obavljanju poslova sudske uprave.

Članak 72.

- (1) U pravosudnu upravu spadaju poslovi koji služe obavljanju sudbene vlasti:
 1. izrada prijedloga zakona i drugih propisa za ustanovljavanje, nadležnost, sastav i ustrojstvo sudova i postupak pred sudovima,
 2. sudjelovanje u procjeni potreba i izradi programa stručnog usavršavanja sudaca, službenika i namještenika,
 3. osiguranje materijalnih, financijskih, prostornih i drugih uvjeta za rad sudova,

4. informatizacija sudova,
 5. prikupljanje i analiza statističkih i drugih podataka o djelovanju sudova,
 6. ispitivanje predstavlja građana na rad sudova koje se odnose na odugovlačenje sudskog postupka, na ponašanje suca ili drugog djelatnika suda prema stranki tijekom postupka ili obavljanja drugih službenih radnji,
 7. nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem sudova,
 8. određivanje načina korištenja nekretnina te nadzor nad upravljanjem nekretninama dodijeljenim sudu na korištenje,
 9. obavljanje međunarodne pravne pomoći i pravosudne suradnje,
 10. osiguranje osoba, imovine i objekata sudova,
 11. nadzor nad redovitim obavljanjem poslova u sudu te provođenjem Sudskog poslovnika,
 12. ustrojavanje i vođenje registara i evidencija prema posebnim propisima,
 13. drugi poslovi određeni zakonom.
- (2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način obavljanja pojedinih poslova pravosudne uprave.

Članak 73.

- (1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi evidenciju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih zaposlenika u sudovima.
- (2) Podatke za potrebe evidencije Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa dostavljaju sudovi na način što ga nalogom propiše ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 74.

- (1) Evidencija sudaca sadrži sljedeće podatke:
1. osobne podatke,
 2. podatke o imenovanju i razrješenju,
 3. ocjene obnašanja sudačke dužnosti,
 4. podatke o pravomoćno izrečenim stegovnim kaznama.
- (2) Osobni podaci sadrže: ime, prezime, ime roditelja, dan, mjesec i godina rođenja, OIB, nacionalnost, prebivalište, podatak o završenom diplomskom sveučilišnom studiju prava.
- (3) Tijela koja imaju podatke o kojima se vodi evidencija iz stavka 1. ovoga članka dužna su ih dostaviti Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 75.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa od sudova može tražiti izvješća i podatke o radu suda i obavljanju poslova sudske uprave, a u okviru svog djelokruga može obaviti neposredan uvid u rad suda i informacijski sustav u uporabi u sudu, tražiti izvješća o razlozima nepostupanja u pojedinom predmetu, kao i dostavu pojedinog predmeta na uvid te održati zajednički sastanak sa sudovima radi razmatranja pitanja u svezi s njihovim radom i primjenom novih propisa.

Članak 76.

- (1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi Sudski poslovnik.

- (2) Sudskim poslovníkom propisují se ustrojstvo suda i poslovanje u sudovima.
- (3) Predsjednik suda donosi pravilnik o unutarnjem redu suda, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa.
- (4) Pravilnikom o unutarnjem redu suda utvrđuju se radna mjesta državnih službenika i namještenika u sudu, potreban broj izvršitelja na svakom radnom mjestu, uvjeti za raspored na radno mjesto, opisi poslova radnog mjesta te druga pitanja od značaja za organizaciju i način rada pojedinog suda.

Članak 77.

- (1) Sucima i službenim osobama u sudu izdaje se službena iskaznica.
- (2) Za vrijeme vođenja rasprave ili sjednice kojoj prisustvuju stranke, kao i u drugim prigodama određenim zakonom ili Sudskim poslovníkom, sudac nosi sudačku odoru.
- (3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom obrazac i postupak izdavanja te sadržaj službene iskaznice te izgled sudačke odore.

Članak 78.

Broj sudaca u pojedinom sudu određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa u skladu s mjerilima za određivanje broja sudaca vodeći računa o prilivu predmeta, strukturi predmeta, zaostacima u radu suda i broju predmeta koji sudac mora okvirno riješiti u jednogodišnjem razdoblju.

Članak 79.

- (1) Okvirna mjerila za rad sudaca propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa uz prethodno mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa zatražit će od Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske da u roku od 30 dana dostavi mišljenje o prijedlogu Okvirnih mjerila za rad sudaca te njihovih izmjena ili dopuna.
- (3) Ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne dostavi mišljenje iz stavka 2. ovoga članka u propisanom roku, ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će Okvirna mjerila za rad sudaca i bez tog mišljenja.
- (4) Okvirna mjerila objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

VIII. PRAVOSUDNA INSPEKCIJA

Članak 80.

- (1) Pravosudna inspekcija ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa obavlja poslove inspekcijskog nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave.
- (2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način provedbe inspekcijskih nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima.

Članak 80.a

- (1) Pravosudni inspekcijski nadzor obavljaju državni službenici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa raspoređeni na radna mjesta inspektora, viših inspektora i viših inspektora – specijalista.
- (2) Inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.
- (3) Viši inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.
- (4) Viši inspektor – specijalist može biti osoba koja ispunjava uvjete za višeg inspektora, ima istaknute rezultate u području od značaja za rad državnog tijela i prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za službeničke odnose.
- (5) Iznimno od stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, osobe koje obavljaju nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem sudova moraju imati završen diplomski sveučilišni studij ekonomije ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomije.
- (6) Poslove pravosudne inspekcije, osim poslova nadzora nad financijsko-materijalnim poslovanjem sudova, mogu privremeno obavljati i suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave.

Članak 81.

- (1) Inspekcijski nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom nadzora, kojeg na prijedlog čelnika pravosudne inspekcije donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa do kraja kalendarske godine za iduću godinu (redoviti inspekcijski nadzor).
- (2) U godišnjem planu nadzora navest će se i sudovi u kojima je prema rezultatima nadzora provedenog tijekom kalendarske godine u idućoj kalendarskoj godini potrebno ponoviti nadzor (kontrolni inspekcijski nadzor).
- (3) Prijedlog za provedbu izvanrednog inspekcijskog nadzora mogu dati predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Državnog sudbenog vijeća.
- (4) Provedba inspekcijskog nadzora određuje se rješenjem ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

Članak 82.

Inspekcijski nadzor provodi se kao:

1. neposredan inspekcijski nadzor, izravnim uvidom u dokumentaciju, podatke, uvjete i način rada nadziranog suda,
2. posredan inspekcijski nadzor, uvidom u dostavljenu dokumentaciju i podatke nadziranog suda.

Članak 83.

- (1) Rješenje o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora dostavit će se nadziranom sudu, najkasnije dan prije početka nadzora.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, neposredan inspekcijski nadzor može biti proveden i bez prethodne dostave rješenja, u slučaju postojanja razloga za hitno postupanje.

(3) Predsjednik nadziranog suda dužan je omogućiti nesmetanu provedbu inspekcijskog nadzora, što uključuje osiguranje radnog prostora za provedbu nadzora, korištenje tehničkih pomagala, dokumentacije i podataka koji su predmet nadzora.

(4) U provedbi nadzora od predsjednika suda i drugog sudskog osoblja prema potrebi se mogu uzimati izjave.

Članak 84.

(1) O provedenom neposrednom inspekcijskom nadzoru sastavlja se zapisnik koji mora sadržavati podatke o utvrđenim činjenicama, mjerama koje se predlažu poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti, mjerama koje se predlažu poduzeti radi povećanja učinkovitosti u djelovanju suda te rokove za poduzimanje mjera.

(2) Zapisnik može sadržavati prijedlog ministru nadležnom za poslove pravosuđa da iz osnova predviđenih u odredbama Zakona o Državnom sudbenom vijeću podnese prijedlog za razrješenje predsjednika nadziranog suda.

(3) Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavlja se predsjedniku suda. Predsjednik nadziranog suda dužan je pisano se očitovati na zapisnik, najkasnije u roku od osam dana od dana zaprimanja.

(4) Zapisnik o provedenom neposrednom inspekcijskom nadzoru i očitovanje predsjednika nadziranog suda dostavit će se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, predsjedniku neposredno višeg suda i Državnom sudbenom vijeću.

(5) Predsjednik suda dužan je otkloniti utvrđene nepravilnosti u radu sudske uprave u rokovima utvrđenim u zapisniku o provedenom nadzoru. O poduzetim mjerama predsjednik suda dužan je pisanim putem obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i Državno sudbeno vijeće.

IX. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA

1. OBNAŠANJE SUDAČKE DUŽNOSTI

Članak 85.

Sudac obnaša sudačku dužnost samostalno ili sudjelujući u radu sudskog vijeća.

Članak 86.

(1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.

(2) U sudovima se predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma.

(3) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavkom 2. ovoga članka vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.

(4) Postupak dodjele predmeta u rad sucima uređuje se Sudskim poslovníkom te pravilnikom kojim se uređuje rad u informacijskom sustavu sudova.

Članak 86.a

Ukinut.

Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-2215/2022 i dr. ukinuta je odredba članka 86.a (»Narodne novine« broj 16/2023).

2. PRAVA SUCA

Članak 87.

(1) Sudac ima pravo na:

- plaću koja je utvrđena za suca suda u koji je imenovan,
- dodatak na plaću kada je sudac upućen na rad u drugi sud,
- naknadu umjesto plaće kad je spriječen obnašati sudačku dužnost,
- mirovinsko i zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizlaze po općim propisima,
- odmore i dopuste koje imaju zaposlenici u sudu i godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana,
- materijalne troškove pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima,
- naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana, kada je sudac privremeno upućen na rad u drugi sud ili raspoređen na rad u ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ili obnaša dužnost suca najvišeg suda određene vrste ili suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
- naknadu troškova prijevoza na posao i s posla,
- naknadu za službena putovanja i putne troškove u svezi s obnašanjem sudačke dužnosti,
- stručno usavršavanje u okviru sredstava osiguranih za tu namjenu.

(2) U smislu odredbe stavka 1. podstavka 7. ovoga članka, obitelji se smatra bračni drug, izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner te djeca za vrijeme redovitog školovanja.

(3) Visinu dodatka na plaću sucu koji je upućen na rad u drugi sud utvrđuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 88.

(1) Ako sudac bude imenovan za državnog dužnosnika u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa ili izabran za suca Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan odnosno izabran.

(2) Sudac uz svoj pristanak može biti raspoređen i na druge poslove u ministarstvu nadležno za poslove pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće na vrijeme do četiri godine, za koje mu vrijeme sudačka dužnost miruje. Sudac može ponovno biti raspoređen na poslove u ovim tijelima nakon što je obnašao sudačku dužnost razmjerno vremenu obavljanja poslova u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa, Pravosudnoj akademiji odnosno Državnom sudbenom vijeću. Rješenje o rasporedu suca u ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće donosi čelnik ovih tijela uz mišljenje predsjednika suda u kojem je sudac imenovan i prethodnu suglasnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

(4) Sucu koji na prijedlog Vlade Republike Hrvatske bude imenovan za suca međunarodnog suda ili na neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima, međunarodnim misijama ili međunarodnim organizacijama miruju sva prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti u tijelima sudbene vlasti Republike Hrvatske.

(5) Prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti miruju i sucu koji bude imenovan ili izabran za rad u institucijama, agencijama, tijelima, uredima, misijama i projektima Europske unije ili za rad u drugim međunarodnim organizacijama, institucijama, tijelima, misijama i projektima za vrijeme na koje je imenovan ili izabran. Odluku o mirovanju prava i dužnosti suca donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(6) Sudačka dužnost miruje i sucu koji sudjeluje u programima razmjene ili bude upućen u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja. Odluku o mirovanju sudačke dužnosti donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost. Za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja sudac ostvaruje pravo na plaću utvrđenu za suca suda u kojem je imenovan.

(7) Sucu se vrijeme provedeno na poslovima iz stavaka 2., 4. i 6. ovoga članka priznaje kao vrijeme provedeno u obnašanju sudačke dužnosti.

(8) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati uvjete i postupak predlaganja, razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte.

3. DUŽNOSTI SUCA

Članak 89.

(1) Sudac se mora ponašati tako da čuva svoj ugled i ugled sudbene vlasti te ne dovede u pitanje svoju nepristranost i neovisnost u suđenju i samostalnost sudbene vlasti.

(2) Sudac ne smije primiti ni zadržati dar, osim protokolarnih darova manje vrijednosti.

(3) Ne smatraju se darovima, u smislu ovoga Zakona, uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade.

Članak 90.

(1) Sudac ne smije biti član političke stranke niti se baviti političkom djelatnošću.

(2) Suci se slobodno udružuju u sudačke udruge radi zaštite neovisnosti i interesa sudaca.

Članak 91.

(1) Sudac se ne smije koristiti svojim radom u sudu i ugledom suda za ostvarenje svojih privatnih interesa.

(2) Sudac ne smije obavljati odvjetničku ili javnobilježničku službu, poslove člana upravnog ili nadzornog odbora trgovačkog društva ili druge pravne osobe.

(3) Sudac ne smije obavljati drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost, nepristranost i neovisnost ili umanjiti njegov društveni ugled ili su inače nespojivi s obnašanjem sudačke dužnosti.

(4) Sudac ne smije voditi stegovne postupke pri tijelima strukovnih komora i udruga.

(5) Sudac ne smije sudjelovati u radu sudova časti u postupcima u kojima se utvrđuju povrede dobrih poslovnih običaja.

Članak 92.

Odobrenje za obavljanje određene službe ili posla na zahtjev suca daje Državno sudbeno vijeće.

Članak 93.

(1) Sudac je dužan predmete koji su mu raspoređeni u rad rješavati redosljedom njihova zaprimanja u sud, vodeći računa i o predmetima koji su posebnim propisom utvrđeni kao hitni.

(2) Sudac je dužan nadzirati pravodoban i potpun unos podatka o predmetu u informatički sustav koji se primjenjuje u sudu.

(3) Sudac je dužan stalno se stručno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije ili Europske mreže centara za stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika. Sudac može sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i stručnog usavršavanja.

(4) Sudac može pisati stručne i znanstvene radove, objavljivati sadržaj pravomoćnih sudskih odluka, sudjelovati kao predavač na Pravosudnoj akademiji te kao nastavnik ili suradnik u nastavi iz područja prava na sveučilišnom i stručnom studiju, sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova i povjerenstava, kao i u pripremanju nacрта propisa te za navedeni rad primiti naknadu.

(5) Način provedbe obveznog stručnog usavršavanja sudaca pravilima propisuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

4. PRAĆENJE RADA SUDACA

Članak 94.

Rad sudaca prati se:

1. utvrđivanjem ispunjava li sudac svoje sudačke obveze i
2. ocjenjivanjem obnašanja sudačke dužnosti.

4.1. ISPUNJAVANJE SUDAČKE OBVEZE

Članak 95.

(1) Predsjednik suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost rješenjem utvrđuje za prethodnu kalendarsku godinu je li sudac ispunio svoje sudačke obveze prema kriterijima iz članka 97. ovoga Zakona.

(2) Predsjednik suda dužan je rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.

(3) Ako predsjednik suda utvrdi da sudac bez opravdanog razloga nije donio u jednogodišnjem razdoblju broj odluka utvrđen Okvirnim mjerilima za rad sudaca ili je neuredno obnašao sudačku dužnost, dužan je protiv takvog suca pokrenuti stegovni postupak, sukladno Zakonu o Državnom sudbenom vijeću. Protiv predsjednika suda stegovni postupak pokreće predsjednik neposredno višeg suda.

(4) Ako predsjednik suda utvrdi da sudac zbog opravdanih razloga u jednogodišnjem razdoblju nije donio broj odluka utvrđen Okvirnim mjerilima za rad sudaca, dužan je u obrazloženju rješenja iz stavka 1. ovog članka navesti o kojim se opravdanim razlozima radi te rješenje dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda.

(5) Protiv rješenja predsjednika suda kojim se utvrđuje je li sudac ispunio sudačke obveze, sudac može podnijeti prigovor predsjedniku suda u roku od tri dana od primitka rješenja.

(6) O prigovoru iz prethodnog stavka predsjednik suda dužan je odlučiti u roku od osam dana. Predsjednik suda prigovor može odbiti ili ga prihvatiti i donijeti novo rješenje.

(7) Ako prigovor bude odbijen, sudac ima pravo žalbe predsjedniku neposredno višeg suda u roku od osam dana od dostave odluke o prigovoru. Predsjednik neposredno višeg suda može donijeti odluku kojom potvrđuje rješenje predsjednika suda iz stavka 1. ovoga članka ili prihvatiti žalbu i donijeti novo rješenje. Protiv ovog rješenja sudac nema pravo izjavljivanja pravnih lijekova.

4.2. OCJENJIVANJE SUDACA

Članak 96.

(1) Suci, osim sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ocjenjuju se u postupku imenovanja na drugi sud za zamjenike državnih odvjetnika i za predsjednike sudova.

(2) U postupcima iz stavka 1. ovoga članka rad sudaca ocjenjuje se u razdoblju od posljednjih pet godina u kojem su obnašali sudačku dužnost, a u postupku imenovanja za suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske u razdoblju od posljednjih deset godina.

(3) Ako je sudac obnašao sudačku dužnost u razdoblju kraćem od razdoblja iz stavka 2. ovoga članka, ocijenit će se za razdoblje obnašanja dužnosti.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 96. ovoga Zakona odnosi se članak 19. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad.

Prije toga akta članak 96. glasio je:

Članak 96.

(1) Suci, izuzev sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ocjenjuju se u postupku imenovanja na drugi sud i kada se kandidiraju za predsjednika suda.

(2) U postupku napredovanja suca za suca županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga kaznenog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske ocjenjuje se rad suca u razdoblju od posljednjih pet godina u kojem je sudac obnašao sudačku dužnost, a za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rad suca u razdoblju od posljednjih deset godina.

Primjenu izmjene članka 96. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 97.

(1) Sudačko vijeće ocjenjuje rad suca prema sljedećim mjerilima:

1. broj odluka koje je sudac donio u odnosu na broj odluka koje je trebao donijeti na temelju Okvirnih mjerila za rad sudaca, ukupno i po vrstama predmeta u apsolutnim brojevima i postotku,
2. kvaliteta odluka – broj potvrđenih, ukinutih, poništenih i preinačenih odluka u odnosu na ukupan broj donesenih odluka i u odnosu na broj odluka protiv kojih su izjavljeni pravni lijekovi te broj odluka u kojima je utvrđena bitna povreda postupka u odnosu na broj odluka protiv kojih su izjavljeni pravni lijekovi,
3. uredno obnašanje sudačke dužnosti – poštivanje rokova, određivanje ročišta, poštivanje redoslijeda rješavanja predmeta i dr.,
4. iskustvo u obnašanju sudačke dužnosti,
5. druge aktivnosti suca – sudjelovanje u stručnom usavršavanju sudaca kao predavač na seminarima i radionicama, objavljivanje stručnih i znanstvenih radova iz područja pravnih znanosti, članstvo u sudačkim vijećima i dr.

(2) Po svim mjerilima iz stavka 1. ovoga članka sudac može ostvariti najviše 150 bodova, pri čemu se za mjerila iz stavka 1. točki 1. i 2. ovoga članka može ostvariti najviše po 70 bodova, za mjerilo iz stavka 1. točke 3. ovoga članka četiri boda, a za mjerila iz stavka 1. točki 4. i 5. ovoga članka najviše po tri boda.

(3) Rad suca koji je u postupku imenovanja u drugi sud ocjenjuje sudačko vijeće suda nadležnog za sud u kojem se sudačko mjesto popunjava.

(4) Mjerila iz stavka 1. ovoga članka razradit će se Metodologijom ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti.

Članak 98.

Metodologiju ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti donosi Državno sudbeno vijeće, uz prethodno mišljenje Vijeća koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj i Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 99.

(1) Ocjena obnašanja sudačke dužnosti može biti:

1. izvrsno obnaša sudačku dužnost 130 – 150 bodova,
2. vrlo uspješno obnaša sudačku dužnost 110 – 129 bodova,
3. uspješno obnaša sudačku dužnost 90 – 109 bodova,
4. zadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost 70 – 89 bodova,
5. nezadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost manje od 70 bodova.

(2) Sudačko vijeće utvrđuje ocjenu na temelju zbroja bodova ostvarenih prema mjerilima iz članka 97. ovoga Zakona.

Članak 100.

(1) Odluka o ocjeni sastoji se od zaglavlja, uvoda, izreke, obrazloženja i upute o pravnom lijeku.

(2) Odluku u ime sudačkog vijeća potpisuje predsjednik te se na nju stavlja otisak službenog pečata suda za koje je sudačko vijeće osnovano.

(3) Odluku o ocjeni sudačko vijeće dužno je donijeti i dostaviti najkasnije u roku od 45 dana od dana zaprimanja zahtjeva Državnog sudbenog vijeća za donošenjem ocjene.

(4) Ako sudačko vijeće ne donese odluku o ocjeni u roku iz stavka 3. ovog članka, predsjedniku sudačkog vijeća prestaje dužnost predsjednika. Rješenje kojim se utvrđuje prestanak dužnosti predsjednika sudačkog vijeća donijet će predsjednik Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske na prijedlog predsjednika Državnog sudbenog vijeća.

Članak 101.

Odluka o ocjeni se dostavlja sucu na kojega se odnosi, predsjedniku suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 102.

(1) Sudac ima pravo u roku od osam dana od dana dostave odluke izjaviti žalbu posebnom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske sastavljenom od tri suca. Žalba se predaje sudačkom vijeću koje je donijelo pobijanu odluku. Ako se žalba preda vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ono će je bez odgode proslijediti sudačkom vijeću koje je donijelo odluku o ocjeni. Žalba koja je u roku predana vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske smatra se pravodobnom.

(2) Ako se žalba izjavljuje zbog nedonošenja odluke o ocjeni, žalba se može predati izravno i vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) Sudačko vijeće koje je donijelo odluku o ocjeni ispitat će je li žalba pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe. Ako žalba nije pravodobna ili izjavljena od ovlaštene osobe, odbacit će je rješenjem.

(4) Kad sudačko vijeće koje je donijelo odluku o ocjeni utvrdi da je žalba pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe, razmotrit će osnovanost navoda žalbe.

(5) Kad sudačko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku ocijeni da je žalba osnovana u cijelosti, zamijenit će pobijanu odluku novom.

(6) Ako sudačko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku ne odbaci žalbu ili ne zamijeni pobijanu odluku novom, može se očitovati na navode žalbe u roku od tri dana od dana dostave žalbe. Nakon toga u daljnjem roku od tri dana sudačko vijeće mora dostaviti predmet vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(7) Žalba odgađa pravne učinke odluke o ocjeni.

Članak 103.

Vijeće iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona određuje se godišnjim rasporedom poslova.

Članak 104.

(1) Vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske može žalbu odbaciti kao nepravodobnu ili nedopuštenu ili je odbiti, odnosno žalbu prihvatiti te odluku o ocjeni ukinuti u cijelosti ili djelomično ili je izmijeniti.

(2) Odluku o žalbi vijeće iz stavka 1. ovog članka dužno je donijeti u roku od 15 dana.

5. ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Članak 105.

(1) Republika Hrvatska odgovara za štetu koju stranci u postupku nanese sudac svojim nezakonitim ili nepravilnim radom u obnašanju sudačke dužnosti.

(2) Republika Hrvatska zatražit će od suca povrat isplaćene naknade samo kad je sudac štetu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.

(3) Republika Hrvatska tražit će od suca povrat isplaćene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku ako je povreda nastala namjerom ili krajnjom nepažnjom suca.

(4) Predsjednik suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku u smislu stavka 3. ovog članka dužan je nadležnom državnom odvjetništvu dostaviti podatke potrebne za pokretanje postupka iz stavka 3. ovoga članka.

X. KODEKS SUDAČKE ETIKE

Članak 106.

(1) Kodeks sudačke etike (u daljnjem tekstu: Kodeks) utvrđuje etička načela i pravila ponašanja sudaca radi čuvanja dostojanstva i ugleda sudačke dužnosti.

(2) Pri obavljanju dužnosti i u svoje slobodno vrijeme suci su dužni poštovati zakon i Kodeks.

Članak 107.

(1) Kodeks donosi Etičko povjerenstvo koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Povjerenstvo saziva i predsjedava mu predsjednik Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Predsjednik vijeća mora sazvati sjednicu vijeća kad to pisano zahtijeva jedna četvrtina predsjednika svih sudačkih vijeća.

(3) Predsjednik vijeća rukovodi radom na sastavljanju nacрта Kodeksa. Nacrt se dostavlja svim predsjednicima sudačkih vijeća radi davanja prijedloga i primjedaba u primjerenom roku. Predsjednici sudačkih vijeća dužni su s tekstom nacрта upoznati suce.

(4) Po pribavljenim prijedlozima i primjedbama Vijeće utvrđuje prijedlog Kodeksa i dostavlja ga na raspravu sucima. Suci mogu u roku od 30 dana dati primjedbe i prijedloge na dostavljeni prijedlog Kodeksa.

(5) Nacrt i prijedlog Kodeksa dostavljaju se na mišljenje Udruzi hrvatskih sudaca.

(6) Vijeće donosi Kodeks javnim glasovanjem većinom glasova svih članova.

(7) Kodeks se objavljuje na internetskoj stranici svakog suda.

(8) Kodeks se mijenja i dopunjuje po istom postupku po kojem je donesen, a na prijedlog Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske, jedne četvrtine sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj, većine predsjednika svih sudačkih vijeća ili Udruge hrvatskih sudaca.

(9) Prijedlog za izmjene i dopune Kodeksa mogu dati predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ministar nadležan za poslove pravosuđa i najmanje deset sudaca.

Članak 107.a

(1) O povredama Kodeksa odlučuju sudačka vijeća.

(2) Protiv odluka sudačkih vijeća o povredi Kodeksa sudac i podnositelj pritužbe imaju pravo prigovora u roku od osam dana od dana dostave odluke, o kojem odlučuje Etičko vijeće.

(3) Etičko vijeće ima pet članova. Četiri člana Etičkog vijeća biraju članovi Povjerenstva između sebe, a predsjednik Etičkog vijeća je predsjednik sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Povjerenstvo donosi smjernice za tumačenje Kodeksa te daje mišljenja i preporuke o usklađenosti ponašanja sudaca s Kodeksom.

(5) Pravomoćne odluke kojima se odlučuje o povredi Kodeksa te smjernice, mišljenja i preporuke Povjerenstva objavljuju se na mrežnoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.

XI. DRŽAVNI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Članak 108.

- (1) Broj državnih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (2) Zapošljavanje državnih službenika i namještenika u sudu, obavljanje vježbeničke prakse, postupak i način te program polaganja državnog ispita, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada te odgovornost za povrede službene dužnosti uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radu.
- (3) Radna mjesta u sudovima mogu se popunjavati samo uz odobrenje Ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.
- (4) Kod prijama državnih službenika i namještenika u sudove mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.
- (5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati potreban stupanj i vrstu stručne spreme te druge stručne uvjete za raspored službenika i namještenika zaposlenih u sudovima.

1. SUDSKI SAVJETNICI

Članak 109.

- (1) Sud može imati sudske savjetnike, više sudske savjetnike i više sudske savjetnike – specijaliste.
- (2) Sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.
- (3) Viši sudski savjetnik i sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje pet godina.
- (4) Viši sudski savjetnik – specijalist može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je radila najmanje četiri godine kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje osam godina.
- (5) Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje četiri godine radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjet-

nik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

(6) Viši sudski savjetnik – specijalist u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje šest godine radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje deset godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

(7) Na kriterije i postupak ocjenjivanja sudskih savjetnika, viših sudskih savjetnika i viših sudskih savjetnika – specijalista ne primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

(8) Ministar nadležan za poslove pravosuđa metodologijom će propisati kriterije i postupak ocjenjivanja sudskih savjetnika, viših sudskih savjetnika i viših sudskih savjetnika – specijalista.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 109. ovoga Zakona odnosi se članak 22. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 109. glasio je:

Članak 109.

- (1) Sud može imati sudske savjetnike, više sudske savjetnike i više sudske savjetnike – specijaliste.
- (2) Sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.
- (3) Viši sudski savjetnik i sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje pet godina.
- (4) Viši sudski savjetnik – specijalist može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je radila najmanje četiri godine kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje osam godina.
- (5) Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje četiri godine radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.
- (6) Viši sudski savjetnik – specijalist u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje šest godina radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje deset godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

Primjenu izmjene članka 109. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

Članak 109.a

- (1) Općinski sud nadležan za postupanje u zemljišnoknjižnim predmetima može imati zemljišnoknjižne sudske savjetnike, više zemljišnoknjižne sudske savjetnike i više zemljišnoknjižne sudske savjetnike – specijaliste.
- (2) Zemljišnoknjižni sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i najmanje dvije godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje jednu godinu radnog iskustva na zemljišnoknjižnim poslovima.

(3) Viši zemljišnoknjižni sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje dvije godine radnog iskustva na zemljišnoknjižnim poslovima.

(4) Viši zemljišnoknjižni savjetnik – specijalist može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje tri godine radnog iskustva na zemljišnoknjižnim poslovima.

Članak 110.

(1) Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici – specijalisti sudjeluju u suđenju i ovlašteni su samostalno provoditi određene sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice.

(2) Na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik, viši sudski savjetnik i viši sudski savjetnik – specijalist podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, nacrt na temelju kojeg sudac donosi odluku. Po ovlaštenju suca sudski savjetnik, viši sudski savjetnik odnosno viši sudski savjetnik – specijalist objavljuje tako donesenu odluku.

(3) Ako ne prihvati nacrt koji mu je podnio sudski savjetnik, viši sudski savjetnik odnosno viši sudski savjetnik – specijalist, sudac će sam provesti postupak.

(4) Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici odnosno viši sudski savjetnici – specijalisti ovlašteni su na provođenje postupka i predlaganje nacrta odluka u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka:

1. u parničnim postupcima u sporovima za isplatu novčane tražbine ili naknadu štete u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 13.300,00 eura te u trgovačkim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 66.400,00 eura,

2. u radnim sporovima proizašlim iz kolektivnih ugovora,

3. u upravnim sporovima u kojima se odlučuje o tužbama u predmetima koji se rješavaju na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu, o tužbama protiv postupanja ili zbog propuštanja postupanja javnopravnog tijela i u upravnim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 13.300,00 eura,

4. u ovršnim postupcima,

5. u ostavinskim postupcima,

6. u zemljišnoknjižnim postupcima,

7. u prekršajnim postupcima,

8. u izvanparničnim postupcima, osim u postupcima oduzimanja poslovne sposobnosti, razvrgnuća suvlasničke zajednice, uređenja međa i postupcima prema Obiteljskom zakonu,

9. u registarskim postupcima,

10. u skraćenim stečajnim postupcima,

11. o troškovima sudskih postupaka.

(5) Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici odnosno viši sudski savjetnici – specijalisti ovlašteni su na postupanje i donošenje odluka u pojedinim postupcima kada je to propisano posebnim zakonima.

(6) U drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici – specijalisti izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.

2. SUDAČKI VJEŽBENICI

Članak 111.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa određuje svake godine broj vježbeničkih mjesta u sudovima u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima osiguranim u državnom proračunu.

(2) Uvjeti i način primanja sudačkih vježbenika u sudove, kao i trajanje i način obavljanja vježbeničke prakse, uređuju se posebnim zakonom.

3. STRUČNI SURADNICI

Članak 112.

(1) Sud može imati i službenike sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem i propisanim radnim iskustvom defektološkog, sociološkog, pedagoškog, ekonomskog, knjigovodstveno-financijskog i drugog odgovarajućeg obrazovanja.

(2) Stručni suradnici iz stavka 1. ovoga članka kao stručni pomoćnici pomažu sucu u radu u stvarima u kojima su potrebna stručna znanja.

(3) Kriterije za utvrđivanje broja stručnih suradnika koji se raspoređuju u odjele iz članka 37. stavka 8. ovoga Zakona određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

XII. OSIGURANJE OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA

Članak 113.

(1) Poslovi osiguranja osoba, imovine i objekata sudova obuhvaćaju sprječavanje protupravnih radnji usmjerenih prema osobi, objektu i imovini suda, sprječavanje unošenja oružja, oruđa, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili tvari te uništenja ili otuđenja imovine.

(2) Osiguranje osoba, imovine i objekata suda te održavanje reda u sudu obavljaju službenici pravosudne policije, a iznimno i pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja uz suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa ako nije moguće osigurati da ove poslove obavljaju službenici pravosudne policije.

(3) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se uporabom tehničkih sredstava zaštite i sredstvima prisile.

- (4) U obavljanju poslova osiguranja dopuštena su sredstva prisile: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima, palica, električni paralizator i vatreno oružje.
- (5) Uporaba tjelesne snage dopuštena je primjenom različitih tehnika obrane i zahvata za privođenje radi odbijanja napada ili savladavanja otpora osobe uz nanošenje najmanjih štetnih posljedica.
- (6) Sredstvo za vezivanje službeniku pravosudne policije dopušteno je uporabiti radi odbijanja napada, sprječavanja otpora i dovođenja osobe pod kontrolu radi predaje osobe službenicima policije.
- (7) Raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima službenik pravosudne policije može upotrijebiti radi savladavanja aktivnog otpora ako prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.
- (8) Uporaba palice dopuštena je ako je uporaba tjelesne snage ostala bezuspješna ili njezina primjena ne jamči postizanje cilja primjene.
- (9) Električni paralizator može se primijeniti u slučajevima u kojima je dopuštena uporaba palice i vatrenog oružja ako se prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.
- (10) Uporaba vatrenog oružja dopuštena je ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život službenika pravosudne policije ili drugih osoba, osim ako je uporaba vatrenog oružja jedino sredstvo za obranu od napada ili otklanjanje opasnosti. Službenik pravosudne policije će prije uporabe vatrenog oružja upozoriti osobu koja napada ako mu to okolnosti napada dopuštaju. Vatreno oružje nije dopušteno uporabiti ako bi se time ugrozio život druge osobe.
- (11) Poslovi osiguranja osoba, imovine i objekata koje obavljaju službenici pravosudne policije u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju i osiguranje ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.
- (12) Propise o načinu osiguranja osoba, imovine i objekata sudova donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 114.

U obavljanju poslova osiguranja službenik pravosudne policije:

- utvrđuje identitet osoba koje u sud ulaze, izlaze ili se nalaze u prostoru suda,
- pretražuje osobe koje u sud ulaze, izlaze ili se nalaze u prostoru suda te obavlja pretragu prometnih sredstava i predmeta koje te osobe koriste odnosno nose sa sobom,
- zabranjuje ulaz osobama koje nose oružje, opasno oruđe ili za koje postoji opravdana sumnja da unose opasne tvari, osim službenicima koji dolaze na sud radi obavljanja službenih zadaća i pritom nose oružje u skladu s posebnim propisima,
- zadržava do predaje policiji osobu koja je u sudu zatečena u počinjenju kažnjivog djela odnosno prema kojoj je primijenjeno sredstvo prisile,
- udaljuje iz suda osobe koje ometaju rad suda,

- obavlja i druge poslove odnosno izvršava naloge predsjednika suda u vezi s osiguranjem osoba, imovine i objekata suda.

Članak 115.

(1) Uz opće uvjete za prijam u državnu službu službenici pravosudne policije moraju imati:

1. posebnu zdravstvenu sposobnost,
 2. najviše 35 godina života ako je uvjet za prijam srednja stručna sprema i ako se prvi put primaju za službenike pravosudne policije.
- (2) Osoba koja se prvi put prima u državnu službu za službenika pravosudne policije prima se u svojstvu vježbenika, neovisno o prethodno ostvarenom radnom stažu.
- (3) Za vrijeme vježbeničkog staža službenik pravosudne policije mora završiti osposobljavanje i položiti ispit za zvanje. Službeniku pravosudne policije koji ne završi program osposobljavanja i ne položi ispit za zvanje prestaje državna služba istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.
- (4) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljnog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga rok za polaganje ispita za zvanje produžiti će se na zahtjev službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, roditeljni ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.
- (5) Zahtjev za produženje roka za polaganje ispita iz stavka 4. ovoga članka podnosi se ministru nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije do isteka toga roka.
- (6) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka vježbenik zadržava vježbenički status.
- (7) Osoba s radnim iskustvom na poslovima osiguranja pravosudnih tijela prima se u državnu službu za službenika pravosudne policije uz obvezni probni rad od šest mjeseci te joj se priznaje ranije stečeno zvanje.
- (8) Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i značku.
- (9) Službenik pravosudne policije koji je primljen u državnu službu na poslove srednje stručne spreme, a ima završen viši ili visoki stupanj obrazovanja može se postaviti u najniže zvanje više ili visoke spreme i rasporediti na radno mjesto više složenosti nakon što je na poslovima osiguranja pravosudnih tijela proveo najmanje tri godine.
- (10) Službenici pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja sudova podliježu temeljnoj sigurnosnoj provjeri.
- (11) U slučaju utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka ili nepristajanja na provođenje sigurnosne provjere službenik pravosudne policije rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete, a ako nema odgovarajućeg slobodnog radnog mjesta, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje radnopravni odnos državnih službenika o stavljanju službenika na raspologanje Vladi Republike Hrvatske.

(12) Ministar nadležan za poslove pravosuđa posebnim pravilnikom propisuje zvanja, znakovlje, odoru i službenu iskaznicu te obuku službenika pravosudne policije.

Članak 116.

(1) Posebnu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje povjerenstvo osnovano odlukom ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Službeniku pravosudne policije koji odbije postupiti po obavijesti o upućivanju na utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije državna služba prestaje u roku od 15 dana od dana primitka obavijesti, što se utvrđuje rješenjem o prestanku državne službe.

(3) Službenik pravosudne policije kojem je nadležno povjerenstvo iz stavka 1. ovoga Zakona utvrdilo nesposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije upućuje se u roku od 30 dana na ocjenu preostale radne sposobnosti.

(4) Ako se službeniku pravosudne policije iz stavka 3. ovoga članka utvrdi preostala radna sposobnost, rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete.

(5) Ako se utvrdi da službenik pravosudne policije nema preostalu radnu sposobnost ili raspored iz stavka 4. ovoga članka nije moguć, a službenik je do izvršnosti rješenja o utvrđivanju preostale radne sposobnosti stekao uvjete za mirovinu, državna služba prestaje mu s danom stjecanja uvjeta za mirovinu.

(6) Službeniku pravosudne policije koji ima preostalu radnu sposobnost, ali ga nije moguće rasporediti na odgovarajuće radno mjesto ili koji nema preostalu radnu sposobnost, a nije stekao uvjete za mirovinu državna služba prestaje danom izvršnosti odluke o preostaloj radnoj sposobnosti.

(7) Pravilnik o mjerilima posebne zdravstvene sposobnosti, postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 116.a

(1) Službenicima pravosudne policije zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada (povećane opasnosti za život i zdravlje zbog nasilja, izloženosti zaraznim bolestima, smjenskog rada, rada na državne blagdane i neradne dane i potrebe pripravnosti te izloženosti stresu) svakih 12 mjeseci provedenih na takvim poslovima računa se kao 16 mjeseci staža osiguranja.

(2) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju manje od deset godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja pripada otpremnina u iznosu od dvije prosječne mjesečne netoplaće koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(3) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju od deset do 20 godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja pripada otpremnina u iznosu od tri prosječne mjesečne netoplaće koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(4) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju više od 20 godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja pripa-

da otpremnina u iznosu od pet prosječnih mjesečnih netoplaća koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(5) Obitelj službenika pravosudne policije koji izgubi život u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe ima pravo na nadoknadu troškova pokopa, a uzdržavani članovi obitelji i jednokratnu novčanu pomoć u visini 12 zadnjih netoplaća službenika.

(6) Ostvarivanje prava iz stavka 5. ovoga članka isključuje ostvarivanje prava obitelji službenika i namještenika na pomoć od tri proračunske osnovice te podmirivanje troškova pogreba iz kolektivnog ugovora kojim se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u državnim tijelima.

(7) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Stupanjem na snagu akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 155/2023 odredba članka 116.a stavka 1. prestala je važiti u dijelu. Riječi ostaju nepromijenjene, a njihov je doseg sužen odredbom toga akta, koja glasi:

Dana 1. ožujka 2024. prestaje pravo na poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima iz članka 116.a stavka 1. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22., 60/22. i 16/23.).

XIII. SUCI POROTNICI

Članak 117.

Za suca porotnika može biti imenovan punoljetni hrvatski državljanin dostojan obnašanja dužnosti suca porotnika.

Članak 118.

(1) Suci porotnici imenuju se na četiri godine i istekom toga roka mogu biti ponovno imenovani.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na suce i odredbe zakona kojim se uređuje prestanak sudačke dužnosti na odgovarajući se način primjenjuju i na suce porotnike ako zakonom nije drukčije određeno.

(3) Ako imenovanje sudaca porotnika nije obavljeno do isteka roka na koji su imenovani, suci porotnici nastavljaju obnašati dužnost do novog imenovanja suca porotnika.

Članak 119.

(1) Suce porotnike općinskih i županijskih sudova imenuje županijska skupština, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba po pribavljenim prijedlozima općinskog, odnosno gradskog vijeća, sindikata, udruge poslodavaca i gospodarske komore.

(2) Prije imenovanja sudaca porotnika mora se pribaviti mišljenje predsjednika odgovarajućeg suda o predloženim kandidatima.

(3) Suce porotnike razrješava i prestanak dužnosti utvrđuje skupština koja ih je imenovala.

Članak 120.

- (1) Prije stupanja na dužnost sudac porotnik polaže prisegu.
- (2) Prisega glasi: »Prisežem svojom čašću da ću se u obnašanju dužnosti suca porotnika pridržavati Ustava i zakona Republike Hrvatske i da ću dužnost suca porotnika obnašati savjesno i nepristrano.«.
- (3) Suci porotnici općinskih i županijskih sudova prisegu daju pred predsjednikom županijske skupštine, odnosno Gradske skupštine Grada Zagreba.

Članak 121.

Kad je protiv suca porotnika pokrenut kazneni postupak ili postupak za njegovo razrješenje od porotničke dužnosti, predsjednik suda neće pozvati suca porotnika da obavlja dužnost dok se ovi postupci pravomoćno ne dovrše.

Članak 122.

- (1) Sucima porotnicima izdaje se službena iskaznica, a za obnašanje dužnosti imaju pravo na naknadu nastalih troškova, naknadu za neostvarenu plaću ili zaradu i nagradu.
- (2) Obrazac, postupak izdavanja i sadržaj službene iskaznice te uvjete i visinu naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

STALNI SUDSKI TUMAČI I VJEŠTACI**1. STALNI SUDSKI TUMAČI****Članak 123.**

Stalni sudski tumači tumače odnosno prevode na zahtjev pravosudnih tijela ili stranaka za potrebe postupaka izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik.

Članak 124.

(1) Za stalnog sudskog tumača može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. državljanin je Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru,
2. ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, odnosno završen preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij,
3. vlada odgovarajućim stranim jezikom visoke razine odnosno ima završen studij stranog jezika, završen studij na stranom jeziku ili ima ispravu o poznavanju stranog jezika razine C2 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike odnosno druge najviše razine za koju postoji priznat ispit i vlada hrvatskim jezikom,
4. zdravstveno je sposobna za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,

5. uspješno je završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja,
 6. ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača na najnižu svotu osiguranja od 15.000,00 eura.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 5. ovoga članka, osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava te osoba koja je već imenovana za stalnog sudskog tumača za neki drugi jezik nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja.
- (3) Za stalnog sudskog tumača ne može se imenovati osoba protiv koje se vodi kazneni postupak ili koja je pravomoćno proglašena krivom za kaznena djela za koja se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kaznena djela koja se odnose na sigurnost prometa pod uvjetom da za ta kaznena djela nije osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora.
- (4) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske tumače dužni su uspješno završiti stručnu obuku, čiji program i način provedbe pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (5) Poslove sudskog tumačenja mogu obavljati i pravne osobe pod sljedećim uvjetima:
- ako su u svojoj djelatnosti registrirane i za obavljanje poslova prevođenja,
 - ako su njihovi zaposlenici imenovani stalnim sudskim tumačima za jezik za koji se traži odobrenje,
 - ako dostave zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova sudskog tumačenja na najnižu svotu osiguranja od 40.000,00 eura.
- (6) Kada se poslovi sudskog tumačenja povjeravaju pravnim osobama, tumačenje obavljaju stalni sudski tumači koji su u njima zaposleni.

Članak 124.a

- (1) Stalnom sudskom tumaču privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog tumača:
- ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene poslove,
 - ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereni posao po nalogu pravosudnog tijela,
 - ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama,
 - ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,
 - ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, osim zbog kaznenog djela koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora.
- (2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.

Članak 124.b

(1) Stalni sudski tumač razriješit će se:

- ako to sam zatraži,
- ako se utvrdi da nisu postojali odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan,
- ako je na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela proglašen nesposobnim za obavljanje djelatnosti,
- ako mu je na temelju pravomoćne sudske odluke oduzeta poslovna sposobnost,
- ako mu je izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo za koje se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
- ako nesavjesno ili neuredno obavlja povjerene mu poslove,
- ako u roku određenom privremenom zabranom ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,
- ako povrijedi odredbe članka 130. ovoga Zakona,
- ako obavlja poslove stalnog sudskog tumača i nakon izvršnosti rješenja o privremenoj zabrani obavljanja poslova stalnog sudskog tumača.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se na oduzimanje odobrenja za obavljanje poslova sudskog tumačenja pravnim osobama.

Članak 124.c

(1) Stalne sudske tumače imenuje i razrješava te o njihovim drugim pravima i dužnostima odlučuje ministar nadležan za poslove pravosuđa. U postupku imenovanja zatražit će se prethodno mišljenje predsjednika nadležnog županijskog suda, koji ga je dužan dati u roku od 15 dana, a u protivnom se smatra da je suglasan s predloženim imenovanjem.

(2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se na davanje i oduzimanje odobrenja za obavljanje poslova sudskog tumačenja pravnim osobama.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih tumača i popis pravnih osoba kojima je odobreno obavljanje poslova tumačenja i objavljuje ih na e-Oglasnoj ploči sudova te imenovanim stalnim sudskim tumačima izdaje službenu iskaznicu.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom postupak imenovanja i razrješenja stalnih sudskih tumača, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

2. STALNI SUDSKI VJEŠTACI

Članak 125.

Stalni sudski vještaci na temelju svoga stručnog znanja na zahtjev pravosudnih tijela ili za potrebe postupaka pred pravosudnim tijelima izrađuju vještački nalaz i mišljenje (vještačenje) odnosno procjenu kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.

Članak 126.

(1) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. državljanin je Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru,
2. ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odnosno završen preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje,
3. nakon završenog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija radila je na poslovima u struci najmanje osam godina, a nakon završenog preddiplomskog sveučilišnog studija ili preddiplomskog stručnog studija na poslovima u struci najmanje deset godina,
4. vlada hrvatskim jezikom,
5. zdravstveno je sposobna za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,
6. uspješno je završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja,
7. ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka na najnižu svotu osiguranja od 25.000,00 eura,
8. ima valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licenciju) ili položen stručni odnosno specijalistički ispit za obavljanje djelatnosti ako je to, sukladno posebnim propisima, uvjet za obavljanje tih djelatnosti.

(2) Za stalnog sudskog vještaka ne može se imenovati osoba protiv koje se vodi kazneni postupak ili koja je pravomoćno proglašena krivom za kaznena djela za koja se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kaznena djela koja se odnose na sigurnost prometa pod uvjetom da za ta kaznena djela nije osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora.

(3) Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka sveučilišnog ili stručnog studija, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati i osoba sa stečenom srednjom stručnom spremom odgovarajućom području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završene škole radila na poslovima u struci najmanje 12 godina.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, ako za određeno područje vještačenja za koje osoba traži imenovanje nema mogućnosti završetka odgo-

varajućeg studija odnosno škole, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati osoba koja ima odgovarajuće radno iskustvo ili završeno stručno osposobljavanje u području vještačenja za koje traži imenovanje odnosno osoba koja ispunjava uvjete sukladno posebnim propisima kojima se uređuje navedeno područje vještačenja.

(5) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, liječnici specijalisti uvjet za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka stječu nakon položenog specijalističkog ispita.

(6) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 6. ovoga članka, osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja.

(7) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske vještake dužni su uspješno završiti stručnu obuku, čiji program i način provedbe pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(8) Imenovani stalni sudski vještaci dužni su se stalno stručno usavršavati u području za koje su imenovani te ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa dostaviti dokaz o provedenom usavršavanju najmanje jednom u dvije godine.

Članak 126.a

(1) Poslove vještačenja mogu obavljati specijalizirane ustanove odnosno državna tijela te pravne osobe pod sljedećim uvjetima:

- ako su u svojoj djelatnosti registrirane i za obavljanje vještačenja za određeno područje,
- ako su njihovi zaposlenici imenovani stalnim sudskim vještacima za područje za koje se traži odobrenje,
- ako dostave zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova sudskog vještačenja na najnižu svotu osiguranja od 65.000,00 eura.

(2) Kada se poslovi vještačenja povjeravaju specijaliziranim ustanovama, državnim tijelima ili pravnim osobama, vještačenje obavljaju stalni sudski vještaci koji su u njima zaposleni.

Članak 127.

(1) Stalnom sudskom vještaku privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka:

- ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene predmete,
- ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereno mu vještačenje,
- ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama,
- ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,
- ako ne dostavi dokaz o obavljenom stručnom usavršavanju,
- ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela, osim zbog kaznenog djela koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora.

(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.

Članak 127.a

(1) Stalni sudski vještak razriješit će se:

- ako to sam zatraži,
- ako se utvrdi da nisu postojali odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan,
- ako je na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela proglašen nesposobnim za obavljanje djelatnosti iz područja za koje je imenovan,
- ako mu je na temelju pravomoćne sudske odluke oduzeta poslovna sposobnost,
- ako mu je izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo za koje se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
- ako nesavjesno ili neuredno obavlja povjerene mu poslove vještačenja,
- ako u roku određenom privremenom zabranom ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,
- ako u roku određenom privremenom zabranom ne dostavi dokaz o obavljenom stručnom usavršavanju,
- ako povrijedi odredbe članka 130. ovoga Zakona,
- ako obavlja poslove stalnog sudskog vještaka i nakon izvršnosti rješenja o privremenoj zabrani obavljanja poslova stalnog sudskog vještaka.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se na oduzimanje odobrenja za obavljanje poslova sudskog vještačenja pravnim osobama.

Članak 127.b

(1) Stalne sudske vještake imenuje i razrješava te o njihovim drugim pravima i dužnostima odlučuje ministar nadležan za poslove pravosuđa. U postupku imenovanja zatražit će se prethodno mišljenje predsjednika nadležnog županijskog suda, koji ga je dužan dati u roku od 15 dana, a u protivnom se smatra da je suglasan s predloženim imenovanjem.

(2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se na davanje i oduzimanje odobrenja za obavljanje poslova sudskog vještačenja specijaliziranim ustanovama odnosno državnim tijelima i pravnim osobama.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih vještaka, popis specijaliziranih ustanova odnosno državnih tijela te popis pravnih osoba kojima je dano odobrenje za obavljanje poslova vještačenja i objavljuje ih na e-Oglasnoj ploči sudova, a imenovanim stalnim sudskim vještacima izdaje službenu iskaznicu.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom postupak imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

Članak 128.

Brisan.

Odredba članka 128. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 21/2022.

Članak 129.

Brisan.

Odredba članka 129. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 21/2022.

XV. ČUVANJE TAJNOSTI PODATAKA

Članak 130.

(1) Suci, suci porotnici, državni službenici i namještenici, stalni sudski tumači, vještaci i procjenitelji dužni su za sebe zadržati sve što su u obnašanju sudačke dužnosti, odnosno obavljanju drugih poslova doznali o strankama i njihovim pravima, obvezama i pravnim interesima te čuvati tajnost svih podataka koji tijekom sudskog postupka nisu bili predmet javne rasprave.

(2) Pod tajnom se posebno podrazumijeva:

- sve ono što je kao tajna određeno zakonom ili drugim propisom,
- sve ono što je kao tajna određeno općim aktom pravne osobe, drugog tijela, organizacije ili institucije,
- podaci i isprave posebno označene kao tajna od strane državnog tijela ili pravne osobe, drugog tijela, organizacije ili institucije,
- podaci i isprave koje su predsjednik suda ili ovlašteni službenik suda označili kao tajne.

Članak 131.

(1) Obveza čuvanja tajne traje i nakon prestanka rada u sudu.

(2) Predsjednik suda može suca, suca porotnika, državnog službenika ili namještenika, stalnog sudskog tumača, vještaka ili procjenitelja osloboditi obveze čuvanja tajne ako u pojedinom slučaju za to postoje opravdani razlozi. Za predsjednika suda odluku o tome donosi predsjednik neposredno višeg suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Opća sjednica tog suda.

XVI. SREDSTVA ZA RAD SUDOVA

1. OSIGURANJE SREDSTAVA

Članak 132.

(1) Sredstva za rad sudova osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Sredstva za rad sudova obuhvaćaju sredstva za obavljanje redovite djelatnosti (sredstva za rashode za zaposlene, sredstva za materijalne rashode i sredstva za

kapitalna ulaganja u zgrade, tehničku i informatičku opremu) i sredstva za posebne namjene.

(3) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se u visini koja će osigurati redovito obavljanje svih poslova u sudu.

(4) Sud može ostvarivati vlastite prihode.

(5) Kamate ostvarene od sredstava koja se vode na računima sudova su namjenski prihod državnog proračuna i koriste se za potrebe pravosudnih tijela.

Članak 133.

(1) Prijedlog za osiguranje sredstava potrebnih za rad suda za iduću proračunsku godinu podnosi Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa predsjednik suda u roku određenom Zakonom o proračunu.

(2) Prijedlog sadrži sredstva potrebna za rashode za zaposlene, materijalne rashode i sredstva za ulaganje u zgrade, tehničku i informatičku opremu suda.

Članak 134.

Na temelju prijedloga predsjednika suda ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa utvrđuje sredstva potrebna za rad suda u idućoj proračunskoj godini.

2. SREDSTVA ZA POSEBNE NAMJENE

Članak 135.

(1) Sredstva za posebne namjene jesu:

1. sredstva za rad vježbenika,
2. sredstva za stručno usavršavanje sudaca te državnih službenika i namještenika,
3. sredstva za namjenske troškove koja obuhvaćaju:
 - naknade i nagradu sucima porotnicima,
 - troškove sudskih postupaka koji se po zakonu isplaćuju iz sredstava suda,
 - troškove dostavljanja sudskih pismena,
 - naknade za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka,
 - ostale troškove u svezi s obavljanjem sudbene vlasti.

(2) Uvjete za isplatu i visinu naknade za izlaske sudaca te državnih službenika i namještenika na očevid, naknade za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka i naknade za dežurstva propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom.

2.1. INVESTICIJE

Članak 136.

(1) Republika Hrvatska osigurava posebna sredstva za tehničku opremu i radni prostor prema standardima za sudove.

(2) Način korištenja sudskih zgrada i nekretnina koje su dodijeljene sudovima na korištenje određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(3) U izgradnji kapitalnih objekata i nabavi opreme za sudove mogu sudjelovati i županije, gradovi i općine.

2.2. FINACIJSKO I MATERIJALNO POSLOVANJE

Članak 137.

(1) Finacijsko i materijalno poslovanje sudova obavlja se na način propisan za tijela državne uprave, a finacijsko i materijalno poslovanje sa strankama na način određen propisom kojeg donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(2) Na osiguranje sredstava za rad sudova primjenjuju se propisi koji se odnose na osiguranje sredstava za rad državnih tijela.

(3) U osiguranju sredstava za pojedine aktivnosti sudova i rad službenika od interesa za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sudjelovati i županije, gradovi i općine.

2.3. SUDSKI POLOG

Članak 138.

(1) Kad ovlaštteni preuzimatelj sudskog pologa ne preuzme sudski polog u roku od pet godina od pravomoćnosti rješenja o osnivanju sudskog pologa, sud će ga pisanim putem pozvati na preuzimanje pologa u roku od 30 dana.

(2) Ako je ovlaštteni preuzimatelj pologa nepoznatog boravišta, nakon isteka roka iz stavka 1. ovog članka sud će ga pozvati na preuzimanje pologa u roku od 30 dana putem oglasne ploče suda.

(3) Ako nakon isteka roka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ovlaštteni preuzimatelj ne preuzme sudski polog, sud će rješenjem utvrditi prestanak prava ovlaštenog preuzimatelja na preuzimanje pologa i polog prenijeti u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

(4) Ovlaštteni preuzimatelj pologa iz stavka 2. ovog članka od Republike Hrvatske može zahtijevati povrat pologa u roku od pet godina od sudskog poziva na preuzimanje pologa.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 139.

Do stupanja na snagu zakona o izvanparničnom postupku sve izvanparnične predmete rješavat će u prvom i drugom stupnju sudac pojedinac.

Članak 140.

(1) Do stupanja na snagu propisa koje po odredbama ovoga Zakona donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa, primjenjivat će se važeći propisi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, i to Sudski poslovnik (»Narodne novine«, br. 158/09., 3/11., 34/11., 100/11., 123/11., 138/11., 38/12. i 111/12.), Pravilnik o sudačkoj odori (»Narodne novine«, br. 179/03.), Pravilnik o službenoj iskaznici suca i službene osobe u sudu (»Narodne novine«, br. 98/95.), Pravilnik o visini

dodataka na plaću sudaca privremeno upućenih na rad u drugi sud (»Narodne novine«, br. 58/12.), Pravilnik o načinu zaštite osoba, imovine i objekata sudova (»Narodne novine«, br. 88/12.), Pravilnik o naknadama i nagradi sudaca porotnika (»Narodne novine«, br. 41/96.), Pravilnik o stalnim sudskim tumačima (»Narodne novine«, br. 88/08. i 119/08.), Pravilnik o stalnim sudskim vještacima (»Narodne novine«, br. 88/08., 87/09., 126/11. i 120/12.), Pravilnik o stalnim sudskim procjeniteljima (»Narodne novine«, br. 64/98. i 88/08.), Pravilnik o naknadama za izlazak na očevid (»Narodne novine«, br. 41/96. i 77/99.), Pravilnik o naknadama za obavljanje poslova u prethodnom kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 20/96. i 146/02.), Pravilnik o sudskim službenicima i namještenicima (»Narodne novine«, br. 63/97., 140/99., 55/01. i 156/04.) i Okvirna mjerila za rad sudaca od 28. prosinca 2012.

(2) Propise za čije je donošenje ovlašten po odredbama ovoga Zakona iz članka 73. stavka 2., članka 76. stavka 1., članka 77. stavka 3., članka 79. stavka 1., članka 87. stavka 2., članka 108. stavka 4., članka 113. stavka 10., članka 115. stavka 1., članka 122. stavka 2., članka 124. stavka 4., članka 126. stavka 6., članka 129. stavka 4., članka 135. stavka 2. i članka 137. stavka 1., ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 141.

Zahtjevi za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku zaprimljeni do dana stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10., 27/11., 57/11. i 130/11.).

Članak 142.

Stupanjem na snagu ovog Zakona predsjedniku suda prestaje članstvo u sudačkom vijeću, a dužnost člana vijeća preuzima sudac tog suda koji je prema konačnim rezultatima izbora za sudačko vijeće sljedeći po redoslijedu prema broju ostvarenih glasova.

Članak 143.

Položaj tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će se s odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Članak 144.

Na sudske pologe osnovane do dana stupanja na snagu ovog Zakona primjenjivat će se odredbe članka 138. ovoga Zakona.

Članak 145.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10., 27/11. i 130/11.) i članak 51. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 57/11.).

Članak 146.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 33/2015

Članak 22.

(1) Pravilnik o načinu rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupku osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Pravilnike o načinu rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova ministar pravosuđa donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Pravilnik o postupku razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne institucije, misije ili tijela ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije ministar pravosuđa donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(5) Sudski poslovnik i Poslovnik o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će se s ovim Zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(6) Sudačka vijeća osnovana prema odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10., 27/11. i 113/11.) i Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13.) nastavljaju s radom do isteka mandata.

Članak 23.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. travnja 2015.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 82/2015

Članak 3.

Postupci polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike provodit će se sukladno odredbama članka 19. – 56. Pravilnika o sudskim službenicima i namještenicima (»Narodne novine«, br. 63/97., 140/99., 55/01., 156/04.) do stupanja na snagu posebnog propisa o postupku, načinu polaganja i programu državnog stručnog ispita kojim će se propisati program polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike.

Postupci polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike koji budu započeti, a ne budu dovršeni do stupanja na snagu posebnog propisa iz stavka 1. ovog članka dovršit će se prema odredbama Pravilnika iz stavka 1. ovog članka.

Položeni ili priznati ispiti za sudske službenike na temelju propisa koji su se primjenjivali prije stupanja na snagu ovog Zakona te ispiti položeni sukladno

stavcima 1. i 2. ovog članka smatraju se položenim ili priznatim ispitima prema propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Članak 4.

Ministar pravosuđa će pravilnik iz članka 2. kojim je izmijenjen stavak 5. članka 108. donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. rujna 2015.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 82/2016**Članak 2.**

Uredbu iz članka 1. ove Uredbe Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 67/2018**Članak 74.**

Službenici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona raspoređeni na radna mjesta tajnika sudova rasporedit će se na odgovarajuća radna mjesta u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 75.

Ograničenje mandata iz članka 31. ovoga Zakona primjenjuje se na sve kandidate koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona obnašali dužnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 76.

Pravilnike iz članaka 18., 20., 29., 43., 49., 69. i 73. ovoga Zakona ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Okvirna mjerila za rad sudaca iz članka 48. ovoga Zakona ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Metodologiju ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti iz članka 58. ovoga Zakona Državno sudbeno vijeće donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Sudski poslovnik iz članka 76. i pravilnike iz članka 77. stavka 3. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/15., 33/15. i 82/15.) ministar pravosuđa uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Kodeks sudačke etike iz članka 107. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/15., 33/15. i 82/15.) Povjerenstvo iz članka 63. ovoga Zakona donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 77.

Izbori za sudačka vijeća županijskih sudova prema odredbama ovoga Zakona provest će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do početka rada sudačkih vijeća iz stavka 1. ovoga članka prije izabrana sudačka vijeća nastavljaju s radom.

Sudačko vijeće osnovano pri Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske sukladno Zakonu o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/15., 33/15. i 82/15.) prestaje s radom 31. prosinca 2018.

Članak 78.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje s radom vijeće iz članka 102. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/15., 33/15. i 82/15.).

Članak 79.

Ocjene obnašanja sudačke dužnosti i mišljenja o kandidatima za suce Visokoga kaznenog suda Republike Hrvatske u prvom postupku njihova imenovanja nakon stupanja na snagu ovoga Zakona daje Sudačko vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 80.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2019., osim članka 16. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2020.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 21/2022**Članak 34.**

(1) Za sve suce koji su imenovani i koji obnašaju sudačku dužnost na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, a u odnosu na koje nije provedena sigurnosna provjera ili u odnosu na koje je sigurnosna provjera provedena prije više od pet godina predsjednici sudova dužni su putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnijeti zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 15. ovoga Zakona.

(2) Na postupak podnošenja zahtjeva za provedbu temeljne sigurnosne provjere, dostavu izvješća o provedenoj sigurnosnoj provjeri, konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka te obavijest o utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka primjenjuju se odredbe članka 15. ovoga Zakona.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-2215/2022 i dr. (»Narodne novine« broj 16/2023) ukinuta je odredba članka 34. ovoga akta. Tekst se donosi kako je objavljen.

Članak 35.

(1) Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) te pravne osobe kojima je sukladno odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) odobreno obavljanje poslova prevođenja odnosno tumačenja, vještačenja i

procjenjivanja nastavljaju obavljati navedene poslove do isteka vremena na koje su imenovani odnosno na koje im je dano odobrenje.

(2) Na pravne osobe kojima je sukladno odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) odobreno obavljanje poslova prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja te na stalne sudske procjenitelje imenovane sukladno odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) nakon stupanja na snagu ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuje ovaj Zakon te pravilnici iz članaka 27. i 31. ovoga Zakona.

(3) Stalne sudske tumače, stalne sudske vještake i stalne sudske procjenitelje iz stavka 1. ovoga članka ministar nadležan za poslove pravosuđa po službenoj će dužnosti uvrstiti u jedinstveni popis stalnih sudskih tumača, stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih procjenitelja koji će se objaviti na mrežnoj stranici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(4) Postupci imenovanja stalnih sudskih tumača, stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih procjenitelja započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.).

(5) Stalni sudski vještaci i stalni sudski tumači koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona budu imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) zahtjev za imenovanje nakon isteka vremena na koje su prethodno imenovani podnose ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije 30 dana prije isteka vremena prethodnog imenovanja. U postupku imenovanja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ispituje postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta nisu dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti položiti prisegu.

Članak 36.

(1) Pravilnik iz članka 15. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnike iz članaka 7., 12., 17., 18., 21., 22., 27. i 31. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će s odredbama ovoga Zakona Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 37.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članaka 21., 22., 27. i 31. ovoga Zakona ostaju na snazi:

- Pravilnik o zvanjima, znakovlju i uvjetima postavljanja u zvanja službenika pravosudne policije (»Narodne novine«, br. 31/15.)
- Pravilnik o službenoj iskaznici i znački službenika pravosudne policije (»Narodne novine«, br. 31/15. i 130/20.)

- Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije (»Narodne novine«, br. 123/15.)
- Pravilnik o stalnim sudskim tumačima (»Narodne novine«, br. 88/08. i 119/08.)
- Pravilnik o stalnim sudskim vještacima (»Narodne novine«, br. 38/14., 123/15., 29/16. – ispravak i 61/19.)
- Pravilnik o stalnim sudskim procjeniteljima (»Narodne novine«, br. 64/98. i 88/08.).

Članak 38.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. ožujka 2022., osim članka 5. i članka 24. do 32. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2023.

Izreka odluke objavljene u »Narodnim novinama« broj 16/2023

Ustavni sud Republike Hrvatske

289

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), na sjednici održanoj 7. veljače 2023. donio je

ODLUKU

I. Ukidaju se članak 86.a Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13., 33/15., 82/15., 67/18. i 21/22.) te članak 34. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 21/22.).

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

i

RJEŠENJE

I. Ne prihvaća se prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 79. stavaka 1., 2. i 3. Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13., 33/15., 82/15., 67/18. i 21/22.).

II. Stavlja se izvan snage rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-2215/2022, U-I-2751/2022 i U-I-2875/2022 od 16. svibnja 2022. (»Narodne novine« broj 60/22.).

III. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 36/2024**Članak 27.**

Postupci po zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku podneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22., 16/23. i 155/23.).

Članak 28.

(1) Postupci imenovanja stalnih sudskih tumača i stalnih sudskih vještaka započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju odobrenje za obavljanje poslova vještačenja sukladno odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) zahtjev za odobrenje obavljanja poslova vještačenja nakon isteka vremena na koje im je prethodno odobrenje dano podnose ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije 30 dana prije isteka vremena prethodnog odobrenja. U postupku davanja odobrenja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ispituje postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom.

(3) Stalni sudski procjenitelji koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona budu imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) zahtjev za imenovanje stalnim sudskim vještacima podnose ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije 30 dana prije isteka vremena imenovanja stalnim sudskim procjeniteljima. U postupku imenovanja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ispituje postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta nisu dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti položiti prisegu.

Članak 29.

Pravilnike iz članaka 1., 2., 17., 18. i 22. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 1. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2025.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 136/2025**Članak 31.**

Postupci po zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o

sudovima (Narodne novine br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22., 16/23., 155/23. i 36/24.).

Članak 32.

- (1) Pravila iz članaka 2., 3., 4. i 18. ovoga Zakona predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Do stupanja na snagu pravila iz stavka 1. ovoga članka na snazi ostaje Pravilnik o programu i načinu provedbe stručnog usavršavanja predsjednika sudova i državnih odvjetnika (Narodne novine br. 106/19. i 19/21.).
- (3) Pravilnik iz članka 7. i metodologiju iz članka 22. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (5) Metodologiju ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti Državno sudbeno vijeće uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Sudski poslovnik i Pravilnik o radu u sustavu eSpis ministar nadležan za poslove pravosuđa uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (7) Predsjednici sudova uskladit će pravilnike o unutarnjem redu s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 4., 6. do 10., 12. do 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.